

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annettua lakia. Esityksen mukaan hedelmä- ja vihannesalaa, sokerialaa, ruhonluokitusta ja eräitä hin-
taselvityksiä koskevat säännökset muutetaan vastaamaan uudistettua Euroopan unionin lain-
säädäntöä. Muutokset olisivat luonteeltaan pääosin teknisiä.

Laki on tarkoitettu tulevaksi voimaan 11 päivänä heinäkuuta 2018.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 JOHDANTO	3
2 NYKYTILA	3
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	5
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	5
4.1 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	5
4.2 Vaikutukset yritysten toimintaan	5
4.3 Muut vaikutukset	5
5 ASIAN VALMISTELU	6
6 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ	6
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	7
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	7
2 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET	14
3 VOIMAANTULO.....	14
4 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS	14
4.1 Norminantovaltuus.....	14
4.2 Elinkeinovapaus	15
4.3 Hallinnolliset pakkokeinot ja rikosoikeudellinen laillisuusperiaate.....	16
LAKIEHDOTUS	17
Laki maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta	17
LIITE	26
RINNAKKAISTEKSTI.....	26
Laki maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta	26

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Maataloustuotteiden markkinajärjestelyä koskevaan EU:n lainsäädäntöön on tehty viime aikoina lukuisia muutoksia. Ne johtuvat siitä, että Lissabonin sopimuksen johdosta komission asetuksia on muutettu komission delegoiduiksi ja täytäntöönpanoasetuksiksi. Samalla EU:n lainsäädäntöä on pyritty yksinkertaistamaan. Viimeaikaiset muutokset ovat koskeneet erityisesti hedelmä- ja vihannesalaa, sokerialaa, ruhonluokitusta ja hintaselvityksiä koskevia komission asetuksia. Lisäksi sokerialalla tuotantokiintiöjärjestelmän päättymisestä seuraa useiden määräaikaaisesti voimassa olleiden säännösten soveltamisen päättymisen. Kyseisten säädösten täytäntöönpanosta säädetään maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetussa laissa (999/2012), jäljempänä *markkinajärjestelylaki*. EU:n lainsäädännön muutoksista seuraa tarve tehdä eräitä, lähinnä teknisiä muutoksia markkinajärjestelylakiin.

2 Nykytila

Markkinajärjestelylaissa on useita viittauksia EU:n komission asetuksiin. Näitä asetuksia on muutettu siten, että niissä säädetyt asiat on jaettu toisaalta komission täytäntöönpanoasetuksiin ja toisaalta komission delegoituihin asetuksiin. Laissa tehdyt viittaukset ovat tämän vuoksi osin vanhentuneita.

EU:n komission hedelmä- ja vihannesalaa koskeva lainsäädäntö on uudistettu ja siitä säädetään jatkossa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 täydentämisestä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä mainituilla aloilla sovellettavien seuraamusten osalta ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 543/2011 muuttamisesta annetussa komission delegoidussa asetuksessa 2017/891, jäljempänä *hedelmä- ja vihannesalan delegoitu asetus* ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 soveltamissäännöistä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa 2017/892, jäljempänä *hedelmä- ja vihannesalan täytäntöönpanoasetus*. Näistä muutoksista seuraa tarve tehdä eräitä, lähinnä teknisiä muutoksia markkinajärjestelylain hedelmä- ja vihannesalaa ja erityisesti tuottajaorganisaatioita koskeviin säännöksiin.

Suurta osaa sokerialaa koskevasta EU:n lainsäädännöstä ei enää sovelleta. Maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 922/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013, jäljempänä *markkinajärjestelyasetus*, voimaantuloa ja soveltamista koskevan 232 artiklan 3 kohdan mukaan 127–144 artiklaa sekä 192 ja 193 artiklaa sovelletaan 30 päivään syyskuuta 2017 eli sokerin markkinointivuoden 2016/2017 loppuun. Mainitussa 127 artiklassa säädetään sokerialan toimitussopimusten ehdoista, 128 artiklassa tuotantomaksuista, 129 artiklassa tuotantotuesta, 130 artiklassa sokerin poistamisesta markkinoilta, 131 artiklassa väliaikaisesta markkinahallintamekanismista, 132, 133 ja 147 artikloissa komission säädösvallasta, 134 artiklassa sokerialan kiintiöistä, 135 artiklassa sokerijuurikkaan vähimmäishinnasta, 136 artiklassa kiintiön myöntämisestä, 137 artiklassa hyväksytyistä yrityksistä, 138 artiklassa kansallisen kiintiön uudelleen jakamisesta ja kiintiöiden alentamisesta, 139 artiklassa kiintiön ulkopuolisesta tuotannosta, 140 artiklassa teollisuudelle tarkoitettusta sokerista, 141 artiklassa ylijäämäsokeerin siirtämisestä ja 142 artiklassa ylijäämämaksusta.

Näitä sokerialan säännöksiä ei näin ollen enää sovelleta eikä niiden täytäntöönpanoa koskeville markkinajärjestelylain säännöksille ole myöskään enää tarvetta. Sokerialan lainsäädännöstä voimaan jää kuitenkin toimialasopimuksia koskeva 125 artikla, jonka mukaan sokerijuurikkaan ja -ruo'on ostoehtoihin, ennen kylvää tehtävät toimitussopimukset mukaan lukien, sovelletaan toisaalta unionin sokerijuurikkaan ja -ruo'on unionin viljelijöiden tai niitä edustavien organisaatioiden ja toisaalta unionin sokeriyritysten tai niitä edustavien organisaatioiden välisiä toimialakohtaisia kirjallisia sopimuksia. Sokeriyritysten on ilmoitettava liitteessä II olevan II osan A jakson 6 kohdassa kuvatut toimialakohtaiset sopimukset sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jossa ne tuottavat sokeria. Toimialakohtaisten sopimusten on oltava 1 päivästä lokakuuta 2017 alkaen liitteessä X vahvistettujen ostoehtojen mukaisia. Mainitun liitteen 6 kohdan mukaan toimialakohtaisella sopimuksella tarkoitetaan jotakin seuraavista: a) yritysten tai asianomaisen jäsenvaltion hyväksymän yritysten järjestön tai yritysten järjestöjen ryhmän ja asianomaisen jäsenvaltion hyväksymän myyjien järjestön tai myyjien järjestöjen ryhmän ennen toimitussopimusten tekemistä tekemä sopimus; b) jollei a alakohdassa tarkoitettua sopimusta ole, yhtiö- tai osuuskuntaoikeuteen liittyvät määräykset siinä määrin kuin ne koskevat yhtiön osakkeenomistajien tai jäsenten tai sokeria valmistavan osuuskunnan sokerijuurikkaiden toimittamista.

Sokerialan lainsäädännöstä jää voimaan myös hintaselvityksiä koskeva 126 artikla, jossa säädetään komission oikeudesta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla otetaan käyttöön sokerimarkkinoiden hintaselvitysjärjestelmä ja siihen sisältyvät sokerimarkkinoiden hintatasojen julkistamisjärjestelyt. Järjestelmän perustana ovat valkoista sokeria tuottavien yritysten tai muiden sokerikauppaan osallistuvien toimijoiden toimittamat tiedot. Näistä muutoksista seuraa tarve tehdä eräitä, lähinnä teknisiä muutoksia markkinajärjestelylain hintaselvityksiä koskeviin säännöksiin.

Ruhonluokitusta koskeva lainsäädäntö on uudistettu ja siitä säädetään jatkossa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 täydentämisestä naudan-, sian- ja lampaanruhojen unionin luokitusasteikkojen sekä tiettyihin luokkiin kuuluvien ruhojen ja elävien eläinten markkinahintaselvitysten osalta annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/1182, jäljempänä *luokituksen delegoitu asetus* ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 soveltamissäännöistä naudan-, sian- ja lampaanruhojen unionin luokitusasteikkojen sekä tiettyihin luokkiin kuuluvien ruhojen ja elävien eläinten markkinahintaselvitysten osalta annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2017/1184, jäljempänä *luokituksen täytäntöönpanoasetus*. Nämä säännökset kattavat ruhonluokituksen lisäksi myös lihatuotteisiin liittyvät hintojen ja muiden tietojen ilmoittamista koskevat säännökset. Näistä muutoksista seuraa tarve tehdä eräitä, lähinnä teknisiä muutoksia markkinajärjestelylain ruhonluokitusta ja siihen liittyviä hintaselvityksiä koskeviin säännöksiin.

Hinta- ja muita tietojen koskevia toimijoiden ilmoitusvelvollisuuksia, jäljempänä *hintaselvitykset*, koskeva lainsäädäntö on uudistettu ja jatkossa ilmoitusvelvollisuudesta säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1307/2013 ja (EU) N:o 1308/2013 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä komissiolle toimitettavien tietojen ja asiakirjojen tiedoksiantamisen osalta sekä useiden komission asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2017/1185, jäljempänä *ilmoitusasetus*, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1307/2013 ja (EU) N:o 1308/2013 täydentämisestä komissiolle tiedoksiannettavien tietojen ja asiakirjojen osalta annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/1183.

Ilmoitusasetukseen on koottu aiemmin eri asetuksissa säädetty useiden tuotesektoreiden hintojen ja muiden tietojen ilmoittamista koskevat säännökset. Muun muassa sokerialan ja maatalousperäisen etyylialkoholin hintaselvityksistä säädetään jatkossa siinä. Näistä muutoksista

seuraa tarve tehdä eräitä, lähinnä teknisiä muutoksia markkinajärjestelylain hintaselvityksiä koskeviin säännöksiin. Samalla olisi syytä siirtää etyylialkoholia koskevat markkinajärjestelylain säännökset kaupan pitämisen vaatimuksia koskevista säännöksistä osaksi hintaselvityksiä, joihin ne sisältönsä puolesta nykyisin kuuluvat. Tästä seuraa tarve kumota laista myös kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvä etyylialkoholin tietojen toimittamisvelvollisuuden rikkomista koskeva rangaistussäännös.

Hintaselvityksiä koskevien vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi on nykyisin mahdollista antaa määräys ja asettaa tarvittaessa uhkasakko. Tällainen säännös puuttuu kuitenkin sokerialan hintaselvitysten osalta. Tähän saakka tietojen saanti on saatu varmistettua hyväksyttyjä sokerialan yrityksiä koskevan EU:n lainsäädännön nojalla. Tätä lainsäädäntöä ei kuitenkaan enää sovelleta. Näin ollen muiden tuotealojen hintaselvityksissä jo käytössä oleva mahdollisuus antaa määräys tietojen toimittamisesta ja asettaa uhkasakko olisi perusteltua yhdenmukaisuuden vuoksi ottaa käyttöön myös sokerialan hintaselvityksissä. Säännöstä sovellettaisiin jatkossa myös etyylialkoholia koskevien hintaselvitysten saamisen varmistamiseen.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on ajantasaistaa lakia siten, että se vastaisi Lissabonin sopimuksen johdosta markkinajärjestelyyn liittyviin, eräisiin komission asetuksiin tehtyjä muutoksia sekä sokerialan EU-lainsäädännön uudistuksia. Muutokset olisivat luonteeltaan pääasiallisesti säädosviittausten päivityksiä ja muita vastaavia teknisiä muutoksia.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

EU:n lainsäädännön muutoksista seuraavista markkinajärjestelylain muutoksissa on kyse pääosin teknisistä muutoksista. Niillä ei ole vaikutusta viranomaisten tehtäviin.

Lain 56 §:ssä säädetty sokerialan toimijoiden ilmoitusten tarkastustehtävät siirtyisivät Tullilta Maaseutuvirastolle, jolle kuuluu muidenkin vastaavantyyppisten ilmoitusten oikeellisuuden tarkastukset. Lisäksi samassa pykälässä tarkoitetut muonitusvarastojen tarkastukset ehdotetaan siirrettäväksi Tullilta Maaseutuvirastolle. Jälkimmäisille ei arvioida olevan enää käytännön tarvetta, koska vientitukia ei enää ole myönnetty. Muutokset selkeyttäisivät tarkastustehtävien jakoa viranomaisten kesken. Muutokset arvioidaan Maaseutuviraston tehtäväkokonaisuuden kannalta niin vähäisiksi, että niillä ei arvioida olevan vaikutusta sen resurssitarpeeseen. Ehdotuksella ei siten arvioida olevan vaikutuksia julkiseen talouteen.

4.2 Vaikutukset yritysten toimintaan

EU:n lainsäädännön muutoksista seuraavista markkinajärjestelylain muutoksissa on kyse pääosin teknisistä muutoksista eikä niillä ei ole vaikutusta yritysten toimintaan.

4.3 Muut vaikutukset

EU:n lainsäädännön muutoksista seuraavista markkinajärjestelylain muutoksissa on kyse pääosin teknisistä muutoksista. Esitys selkeyttäisi lainsäädäntöä. Sillä ei olisi edellä selvityn lisäksi muita vaikutuksia.

5 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä. Esityksestä on pyydetty lausunnot seuraavilta tahoilta: sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, oikeusministeriö, valtiovarainministeriö, Elintarviketurvallisuusvirasto, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Luonnonvarakeskus, Maaseutuvirasto, Tulli, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, Andelslaget Närpes Grönsaker, Elintarviketeollisuusliitto ry, Foodwest, Kauppapuutarhaliitto ry, Lammasyhdistys ry, Leppävirran Marja Osuuskunta, Lihakeskusliitto ry, Maa- ja metsätaloustuottajien Keskusliitto MTK ry, Pihvikarjaliitto ry, Puutarhaliitto ry, Päivittäistavara kauppayhdistys ry, Sucros Oy, Suomen kananmunapakkaamoiden yhdistys ry, Suomen siipikarjaliitto ry, Suomen sikayrittäjät ry, Suomen sokeri Oy, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC, Vihannes Laitila Oy, Vilja-alan yhteistyöryhmä ry, Ålands Trädgårdshall Andelslag ja Österbottens svenska producentförbund r.f.

Sosiaali- ja terveysministeriö, valtiovarainministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Elintarviketurvallisuusvirasto, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, Maaseutuvirasto, Luonnonvarakeskus, Tulli, Kilpailu- ja kuluttajavirasto ja Maa- ja metsätaloustuottajien keskusliitto MTK ry totesivat lausunnoissaan, ettei niillä ole huomautettavaa esityksen suhteen. Muut eivät antaneet lausuntoa.

Maaseutuvirasto toivoi, että ehdottavan lain nojalla annettavaksi tarkoitettu ruhonluokitusta koskeva valtioneuvoston asetus saataisiin voimaan samassa aikataulussa kuin ruhonluokitusta koskevien uusien EU:n asetusten soveltaminen alkaa (11.7.2018). Asiakasnäkökulmasta olisi tärkeä, että muutokset tapahtuisivat yhtäaikaaisesti. Luonnonvarakeskus piti sille kuuluvan maataloustuotteiden hintaseurannan toimeenpanon kannalta tärkeänä hintaseurantaa koskevien EU-lainsäädännön muutosten päivittämistä kansalliseen lakiin. Elintarviketurvallisuusvirasto totesi, että siirtyväksi ehdotetut tehtävät ovat mittaluokaltaan niin vähäisiä, ettei sillä ole tarvetta lausua niiden vaikutuksista. Elintarviketurvallisuusvirasto kiinnitti huomiota ehdotettuun 12 e §:n kumoamiseen. Kyseisen pykälän mukaan hedelmä- ja vihannesalan tuottajajäsen voi EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa tarkoitettulla tavalla myydä tuotteistaan suoraan kuluttajille enintään 25 prosentin osuuden. Säännös on ehdotettu kumottavaksi, koska vastaavasta rajasta säädetään myös EU-lainsäädännössä. Elintarviketurvallisuusvirasto totesi kuitenkin, että kumoaminen ei ole välttämätöntä, koska EU-asetuksessa sallitaan jäsenvaltioiden säätää myös kyseistä prosenttiosuutta ylittävistä tai alittavasta osuudesta. Lausunnon perusteella katsottiin, että 12 e §:ää ei ole tarpeen kumota.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Esitykseen sisältyvä 46 b §:n 2 momentin muutos koskee samaa momenttia, jota on tarkoitus muuttaa myös hallituksen esityksessä eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

3 §. Määritelmät. Pykälässä säädettyjä määritelmiä ehdotetaan kumottaviksi ja muutettaviksi EU:n lainsäädännössä tapahtuneiden muutosten vuoksi. Muutokset ovat luonteeltaan teknisiä.

Pykälän 12 kohdan EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksen määritelmä muutettaisiin EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännön määritelmäksi. Viittaus pelkästään yhteen asetukseen ei ole enää tarkoituksenmukainen, koska kyseinen asetus on jaettu hedelmä- ja vihannesalan delegoituun asetukseen ja hedelmä- ja vihannesalan täytäntöönpanoasetukseen. Määritelmä kattaisi jatkossa myös markkinajärjestelyasetuksen hedelmiä ja vihanneksia koskevat säännökset. Siirtymäsäännöksistä johtuen määritelmän olisi syytä kattaa myös kumottu neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 543/2011.

Pykälän 18 kohdan luokitusasetuksen määritelmä kumottaisiin tarpeettomana. Jatkossa käytettäisiin 19 kohdan mukaista EU:n ruhonluokituslainsäädäntöä, joka jo nykyisellään on kattanut luokitusasetuksen.

Pykälän 19 kohdan EU:n ruhonluokituslainsäädännön määritelmää muutettaisiin siten, että se kattaisi jatkossa markkinajärjestelyasetuksen 10 artiklan lisäksi myös edellä määritellyn luokituksen delegoidun asetuksen ja luokituksen täytäntöönpanoasetuksen.

Pykälän 20 kohdan EU:n sokerituotantolainsäädännön määritelmää muutettaisiin siten, että siihen lisättäisiin viittaus ilmoitusasetukseen, jossa nykyisin säädetään sokerialan tuotteisiin liittyvistä ilmoitusvelvollisuuksista. Määritelmän täsmennys olisi tarpeen erityisesti 56 §:ssä määritelmään tehdyn viittauksen vuoksi.

Pykälän 22 kohdassa tarkoitettua EU:n kaupanormilainsäädännön määritelmää muutettaisiin siten, että siitä poistettaisiin viittaus etyylialkoholia koskeviin säännöksiin. Etyylialkoholia koskevat säännökset on tarkoitus siirtää kaupan pitämisen vaatimuksista osaksi hintaselvityksiä.

12 d §. Jäsenyys hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatiossa. Pykälän 2 momentin tuottajajäsenen eroamisaikaa koskeva viittaus kumottuun EU:n hedelmä- ja vihannesasetukseen muutettaisiin viittaukseksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädäntöön, jossa siitä nykyisin säädetään. Tarkemmin asiasta säädetään hedelmä- ja vihannesalan delegoidun asetuksen 6 artiklassa. Muilta osin pykälä vastaisi nykytilaa.

12 e §. Hedelmä- ja vihannesalan suoramyynä. Pykälän viittaus kumottuun EU:n hedelmä- ja vihannesasetukseen muutettaisiin viittaukseksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädäntöön, jossa siitä nykyisin säädetään. Tarkemmin asiasta säädetään hedelmä- ja vihannesalan delegoidun asetuksen 12 artiklassa. Asiasisällöllisesti säännös vastaisi nykytilaa.

19 §. Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation toimintaohjelma. Pykälän 1 momentin hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation toimintaohjelman hyväksymistä koskeva viittaus markkinajärjestelyasetukseen ja kumottuun EU:n hedelmä- ja vihannesasetukseen muutettaisiin viittaukseksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädäntöön, jossa siitä nykyisin säädetään. Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation toimintaohjelman hyväksymisestä säädetään nykyisin markkinajärjestelyasetuksen lisäksi erityisesti hedelmä- ja vihannesalan dele-

goidun asetuksen 27—34 artikloissa ja hedelmä- ja vihannesalan täytäntöönpanoasetuksen 2—7 artikloissa.

Pykälän 3 momentin toimintaohjelman hyväksymisen hakemisen määräaika koskeva viittaus kumottuun EU:n hedelmä- ja vihannesasetukseen muutettaisiin viittaukseksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädäntöön, jossa siitä nykyisin säädetään. Tarkemmin asiasta säädetään hedelmä- ja vihannesalan täytäntöönpanoasetuksen 6 artiklassa.

20 §. Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation tukikelpoiset toimenpiteet. Pykälän 1 momentin hyväksyttävien kulujen korvaamista koskeva viittaus markkinajärjestelyasetukseen ja kumottuun EU:n hedelmä- ja vihannesasetukseen muutettaisiin viittaukseksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädäntöön, jossa siitä nykyisin säädetään. Tarkemmin asiasta säädetään hedelmä- ja vihannesalan delegoidun asetuksen 31 artiklassa. Viittaus markkinajärjestelyasetukseen poistettaisiin tarpeettomana, koska uusi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännön määritelmä kattaisi myös sen. Pykälän 2 momentti säilyisi nykyisellään.

Pykälän 3 momentin muiden tukikelpoisten toimenpiteiden rajoituksia koskeva viittaus kumottuun EU:n hedelmä- ja vihannesasetukseen muutettaisiin viittaukseksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädäntöön, jossa siitä nykyisin säädetään. Tarkemmin asiasta säädetään hedelmä- ja vihannesalan delegoidun asetuksen 30 ja 31 artikloissa.

21 §. Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation tukikelpoiset ympäristötoimet. Pykälän 1 ja 2 momentit säilyisivät nykyisellään. Sen 3 momentin säännös, jonka mukaan ympäristötoimi ei saa koskea Manner-Suomen tai Ahvenanmaan maakunnan maaseudun kehittämissuunnitelmassa tarkoitettuja toimenpiteitä, ehdotetaan tarpeettomana poistettavaksi. Nykyisen hedelmä- ja vihannesalan delegoidun asetuksen mukaan tämä on mahdollista, kunhan samalle toimenpiteelle ei myönnetä tukea molemmista lähteistä. Tuottajaorganisaation toimi saa siis koskea kehittämissuunnitelman mukaista tointa, jos sille ei ole myönnetty tukea kehittämissuunnitelman puitteissa. Momentin viittaus, jonka mukaan ympäristötoimia koskevista vaatimuksista säädetään lisäksi markkinajärjestelyasetuksessa ja EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa, ehdotetaan päivitettäväksi viittaukseksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädäntöön, jossa siitä nykyisin säädetään. EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa aiemmin säädetystä säädetään nykyisin hedelmä- ja vihannesalan delegoidun asetuksen 28 artiklassa.

22 §. Tuottajaorganisaatiotuen kustannusten tukikelpoisuus ja tuen enimmäismäärä. Pykälän 1 momentin tukikelpoisia kustannuksia ja 2 momentin tuottajaorganisaatiotuen enimmäismäärää koskevat viittaukset EU:n hedelmä- ja vihannesasetukseen muutettaisiin viittaukseksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädäntöön, jossa siitä nykyisin säädetään. Asiasta säädetään markkinajärjestelyasetuksen 34 artiklassa ja hedelmä- ja vihannesalan delegoidun asetuksen 30 ja 31 artikloissa. Viittaus markkinajärjestelyasetukseen poistettaisiin tarpeettomana, koska uusi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännön määritelmä kattaisi myös sen.

23 §. Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation toimintarahasto. Pykälän 1 ja 2 momentin ilmoitusten antamista koskevat viittaukset kumottuun EU:n hedelmä- ja vihannesasetukseen muutettaisiin viittaukseksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädäntöön, jossa siitä nykyisin säädetään. Tarkemmin asiasta säädetään hedelmä- ja vihannesalan delegoidun asetuksen 25 ja 26 artikloissa. Viittaus markkinajärjestelyasetukseen poistettaisiin tarpeettomana, koska uusi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännön määritelmä kattaisi myös sen.

24 §. Tuottajaorganisaatiotuen hakemisen yhteydessä esitettävät tiedot. Tuen hakemista ja maksamista koskeva viittaus kumottuun EU:n hedelmä- ja vihannesasetukseen muutettaisiin viittaukseksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädäntöön, jossa siitä nykyisin säädetään. Tar-

kemmin asiasta säädetään hedelmä- ja vihannesalan täytäntöönpanoasetuksen 9—12 artikloissa.

25 §. Tuottajaorganisaation toimintaohjelman muutokset. Pykälän 1 momentin toimintaohjelman muutoksia koskevat viittaukset kumottuun EU:n hedelmä- ja vihannesasetukseen muutettaisiin viittaukseksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädäntöön, jossa siitä nykyisin säädetään. Tarkemmin asiasta säädetään hedelmä- ja vihannesalan delegoidun asetuksen 34 artiklassa. Mainitussa artiklassa ei säädetä enää hakemisen määräajasta eikä tähän liittyvästä jäsenvaltion harkintavaltaan jätetystä mahdollisuudesta säätää myöhemmästä ajankohdasta, vaan asia on jätetty kokonaisuudessaan kansalliseen harkintavaltaan. Pykälään tehtäisiin tästä aiheutuvat luonteeltaan tekniset muutokset. Pykälän 2 momentti vastaisi nykytilaa.

38 §. Ruhonluokitusasteikot. Pykälän 1 momentin luokitusvelvollisuudesta vapauttamista koskeva viittaus kumotun luokitusasetuksen 5 artiklaan ja 20 artiklan 2 kohtaan tulisi muuttaa, koska mainitut säännökset on korvattu luokituksen delegoidun asetuksen 2 artiklan 1 kohdalla.

Uuden säännöksen mukaan jäsenvaltiot voivat päättää, että markkinajärjestelyasetuksen liitteessä IV olevan A kohdan V kohdassa ja B kohdan II kohdassa tarkoitetut nautaeläinten ja sikojen ruhojen luokitusvaatimukset eivät ole pakollisia sellaisten teurastamojen osalta, joissa teurastetaan a) vuodessa keskimäärin alle 150 vähintään kahdeksan kuukauden ikäistä nautaeläintä viikossa; b) vuodessa keskimäärin alle 500 sikaa viikossa.

Nautojen luokituksen osalta EU-lainsäädäntö on muuttunut siten, että kansalliseen harkintaan jäävän poikkeuksen alarajana on 150 eläintä viikossa, kun se nykyisin on 75 eläintä. Suomessa käytössä olevan poikkeuksen alarajaa voitaisiin siten korottaa. Toisaalta jäsenvaltiot voivat mainitun 1 kohdan toisen alakohdan mukaan määrittää myös 150 eläintä alemman raja-arvon etenkin varmistaakseen hintojen toteamisen edustavuuden.

Sikojen osalta voimassa olevan poikkeuksen mukaan luokitusasteikon soveltaminen ei ole pakollista teurastamoissa, joissa suoritettujen teurastusten enimmäislukumäärän vuosittainen keskiarvo ei ylitä 200:aa sikaa viikossa. Uuden EU:n lainsäädännön mukainen raja on keskimäärin alle 500 sikaa viikossa, Suomessa käytössä olevan poikkeuksen alarajaa voitaisiin näin ollen korottaa. Toisaalta jäsenvaltiot voivat mainitun 1 kohdan toisen alakohdan mukaan määrittää myös alemman raja-arvon etenkin varmistaakseen hintojen toteamisen edustavuuden.

Kyseisistä alarajoista ehdotetaan säädettäväksi jatkossa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin tämän vuoksi informatiivinen viittaus, jonka mukaan jäsenvaltion oikeudesta sallia luokitusvelvollisuutta koskevia poikkeuksia säädetään EU:n ruhonluokituslainsäädännössä. Säännös toimisi perussäännöksenä 3 momenttiin ehdotettavalle valtuussäännökselle.

Pykälän 2 momentti säilyisi nykyisellään.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi valtuus antaa valtioneuvoston asetuksella tarkempia säännöksiä ruhonluokitusvelvollisuuden alarajasta. Sen nojalla voitaisiin säätää teurastusten määrästä, jonka alittavissa tapauksissa lihanluokitus ei olisi teurastamoille pakollista. Valtuuden käytössä olisi kyse teurastamon kannalta vaatimusten lievennyksestä EU:n lainsäädännön mukaisesta lähtökohdasta luokitaa kaikki ruhot. Koska teurastettavien eläinten määrää ei ole katsottu sellaiseksi asiaksi, josta tulisi säätää lain tasolla, ehdotetaan, että siitä voitaisiin säätää jatkossa valtioneuvoston asetuksella. Tarkempia säännöksiä luokitusvelvollisuutta koskevista poikkeuksista voitaisiin antaa, jos tämä ei vaaranna edustavia hintoja koskevien

tietojen keräämistä eikä tuottajien teuraseläimistä saatavien tietojen luotettavuutta. Valtuutta rajoittaisi myös EU:n lainsäädäntö, siten kuin edellä 1 momentin yhteydessä on selvitetty.

40 §. *Ruhonluokittajan hyväksyminen.* Pykälän 1 momentin viittaus luokitusasetukseen muutettaisiin viittaukseksi EU:n ruhonluokitulusainsäädäntöön. Muutos olisi tekninen. Sisällöllisesti säännös vastaisi nykytilaa.

41 §. *Velvollisuus ilmoittaa hintoja ja muita tietoja.* Pykälän 1 momentin johdantokappaleeseen lisättäisiin tuotantoa koskevien tietojen ilmoittaminen, koska tällaista edellytetään esimerkiksi momenttiin lisättäväksi ehdotettavan sokerialan ilmoituksia koskevassa EU:n lainsäädännössä. Tarkoitus on, että säännös kattaa kaikki hintaselvityksiin liittyvät toimitettavat tiedot.

Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin uusi 7 kohta, jonka mukaan ilmoitusvelvollisia olisivat myös sokerin tuottajat ja puhdistamot. Säännös perustuu ilmoitusasetuksessa säädettyihin vaatimuksiin. Sokerin tuottajia koskevista vaatimuksista säädetään tarkemmin ilmoitusasetuksen liitteen II kohdassa 1. Puhdistamoja koskevista vaatimuksista säädetään liitteen II kohdassa 1 ja liitteen III kohdassa 2 d. Sokerijuurikkaasta valmistettavan bioetanolin tuottajia koskevista vaatimuksista säädetään liitteen III kohdassa 2 b. Viimeksi mainittuja ei kuitenkaan Suomessa nykytiedon mukaan ole, minkä vuoksi niistä ei erikseen tässä säädetäisi.

Aikaisemmin sokerialan ilmoitusvelvollisuus perustui hyväksytyiltä sokerialan yrityksiltä EU:n sokerituotantolainsäädännön nojalla saataviin tietoihin. Tähän suoraan sovellettavaan lainsäädäntöön viitattiin 41 §:n 2 momentissa. Tätä hyväksymisjärjestelmää ja sen taustalla olevaa sokerituotannon kiintiöjärjestelmää koskevia säännöksiä ei enää edellä selvitetyn mukaisesti sovelleta ja ilmoitusvelvollisuutta koskevat säännökset on annettu uudessa ilmoitusasetuksessa. Se edellyttää toimijoiden antavan tarvittavat, asetuksessa tarkemmin säädettyvät tiedot. Jotta tietojen toimittamisvelvollisuus olisi yksiselitteisempi ja jotta asiasta voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä, on katsottu perustelluksi, että pykälään lisättäisiin sokerialan toimijoita koskeva ilmoitusvelvollisuus. Ilmoitusvelvollisuus on jossain määrin muuttunut nykytilaan nähden. Se koskee jatkossa hintaselvityksiä, juurikasaloja, sokerin ja bioetanolin tuotantomääriä ja varastoituja tuotantomääriä. Ilmoitettavista tiedoista säädetäisiin tarkemmin pykälän 3 momentissa säädetyn valtuuden nojalla.

Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin naudanliha-alan ilmoituksia koskeva uusi 8 kohta. Asiasta on aiemmin säädetty kumotussa luokitusasetuksessa siten, että säännökset olivat selkeämmin suoraan sovellettavaa EU:n lainsäädäntöä, johon viitattiin informatiivisesti kyseessä olevan 41 §:n 2 momentissa. Nykyisin ilmoitusvelvollisuudesta säädetään luokituksen täytäntöönpanoasetuksen 8, 10, 12 ja 14 artikloissa ja luokituksen delegoidun asetuksen 18, 20, 22, 23 artikloissa. Vaatimuksista voitaisiin antaa tarvittaessa tarkempia säännöksiä 3 momentissa säädetyn valtuuden nojalla. Sisällöllisesti ilmoitusvelvollisuus vastaisi pääsääntöisesti nykytilaa.

Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin lisäksi uusi 9 kohta, jonka mukaan ilmoitusvelvollisia olisivat etyylialkoholia tuottavat ja maahantuovat toimijat. Säännös olisi tarpeen, koska tätä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta säädetään ilmoitusasetuksen liitteen III kohdassa 11. Sen mukaan ilmoitusvelvollisuus koskee maatalousperäisen alkoholin tuotantoa fermentoimalla tai tislaamalla eriteltynä alkoholin valmistukseen käytetyn maatalousperäisen raaka-aineen mukaan ja tietoja alkoholin tuottajilta tai tuojilta jalostettaviksi tai pakattaviksi siirretyistä määristä eriteltynä käyttöluokan mukaan (elintarvikkeet ja juomat, polttoaineet, teollinen/muu käyttö). Vaatimuksista voitaisiin antaa tarvittaessa tarkempia säännöksiä 3 momentissa säädetyn valtuuden nojalla.

Asiasta on aikaisemmin säädetty ilmoitusasetuksella kumotussa maatalousperäisen etyylialkoholin markkinointiin liittyvistä erityistoimenpiteistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 670/2003 yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 2336/2003. Tämä ilmoitusvelvollisuus on katsottu aikaisemmin osaksi kaupan pitämisen vaatimuksia, mutta nyt kun sen säädöspohjana on ilmoitusasetus, se otettaisiin osaksi muita ilmoitusvelvollisuuksia, joihin se sisällöltään selkeämmin kuuluu.

Pykälän 2 momentin sokerialan toimijoita ja nauhanliha-alan toimijoita koskeva informatiivinen viittaus suoraan sovellettavaan EU:n lainsäädäntöön kumottaisiin, koska sokerialan ja naudanliha-alan toimijoita koskevat säännökset liitettäisiin osaksi 1 momenttia. Näin ollen nykyinen 3 momentti siirtyisi 2 momentiksi. Se säilyisi sisällöllisesti nykyisellään.

42 §. *Tietojen ilmoittamisessa toimivaltainen viranomainen ja ilmoitusmenettelyt.* Pykälässä säädetään edellä 41 §:ssä tarkoitettujen ilmoitettavien tietojen osalta toimivaltaisista viranomaisista ja ilmoitusmenettelyistä. Siihen tulisi tehdä 41 §:ään tehtyjä muutoksia vastaavat muutokset sokerialan ja etyylialkoholialan osalta. Muilta osin pykälä säilyisi nykyisellään.

Sokerialan ilmoituksissa toimivaltaisista viranomaisista ja ilmoitusmenettelyistä säädetään nykyisin 45 §:n 2 momentissa, jossa viitataan sokerialan hyväksyttyihin yrityksiin ja näitä koskevaan EU:n sokerituotantolainsäädäntöön. EU:n lainsäädännön muutosten jälkeen ei ole enää siinä mainittuja hyväksyttyjä sokerialan yrityksiä eikä näiden ilmoitusvelvollisuutta koskevaa omaa lainsäädäntöä. Sokerialan toimijoiden ilmoitusvelvollisuudesta säädetään jatkossa edellä 41 §:n yhteydessä selvitetyn mukaisesti ilmoitusasetuksessa. Kansallisesti siitä säädettäisiin 41 §:n 1 momenttiin lisättäväksi ehdotettavassa 7 kohdassa. Tämä muutos edellyttää, että vastaavasti 42 §:ään lisätään sokerialan ilmoituksissa toimivaltaista viranomaista ja ilmoitusmenettelyjä koskevat säännökset. Kyseessä olisi säädöstekninen muutos, joka vastaisi asiasisällöllisesti 45 §:ssä säädettyä nykytilaa.

Samoista syistä pykälään tulisi lisätä myös etyylialkoholia koskevissa ilmoituksissa toimivaltaiset viranomaiset ja säännökset ilmoitusmenettelyistä, koska myös tältä osin ilmoitusvelvollisuus perustuisi jatkossa ilmoitusasetukseen ja kansallisesti 41 §:ään. Ettylialkoholin osalta toimivaltaisista viranomaisista säädetään nykyisin 46 f §:ssä. Muutos vastaisi asiasisällöllisesti nykytilaa ja olisi luonteeltaan säädöstekninen.

45 §. *Sokerin valmistajaa, puhdistamoa ja jalostajaa koskevat vaatimukset.* Pykälä ehdotetaan tarpeettomana kumottavaksi. Edellä yleisperusteluissa selvitetyllä tavalla sokerialan toimijoiden hyväksymistä koskevaa EU:n lainsäädäntöä ei enää sovelleta eikä näin ollen ole tarvetta hyväksymistä koskeville 1 momentin säännöksille. Myös samaa asiaa koskeva 2 momentin ilmoitusvelvollisuutta koskeva säännös on näin ollen tarpeeton. Sama koskee 3 momenttia. Siinä tarkoitettua sokerin valmistajalle myönnettävää tuotantokiintiötä, valmistajan velvollisuutta maksaa tuotantomaksua ja ylijäämämaksua ja velvollisuutta ilmoittaa tuotantokiintiön ylittävän tuotannon siirtämisestä koskevaa EU:n lainsäädäntöä ei enää sovelleta.

46 §. *Sokerijuurikkaan toimialakohtaisia sopimuksia koskevat vaatimukset.* Pykälään ja sen otsikkoon tehtäisiin tekniset muutokset, jotka johtuvat siitä, että EU:n lainsäädännössä ei enää säädetä sokerialan toimitussopimuksista eikä näin ollen ole tarvetta säätää niistä myöskään kansallisessa lainsäädännössä. Sokerialan yritysten velvollisuudesta ilmoittaa toimialakohtaisia tietoja säädetään nykytilan mukaisesti markkinajärjestelyasetuksen 125 artiklassa. Pykälässä jäisi tähän liittyvä informatiivinen viittaus. Tiedot toimitettaisiin nykytilan mukaisesti Maa-seutuvirastolle.

46 b §. *Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvissä hakemuksissa ja ilmoituksissa toimivaltainen viranomainen.* Pykälän 2 momentin 2 kohdan säännös etyylialkoholiin liittyvien hakemusten ja ilmoitusten toimittamisesta Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle poistettaisiin tarpeettomana. Etyylialkoholia koskevat säännökset on tarkoitus siirtää kaupan pitämisen vaatimuksista osaksi hintaselvityksiä ja asiasta säädettäisiin jatkossa 42 §:ssä. Momenttiin tehtäisiin 2 kohdan poistosta johtuva tekninen muutos.

46 f §. *Etyylialkoholia koskevien tietojen ilmoittaminen.* Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Siinä säädetään maatalousperäistä etyylialkoholia koskevien tietojen ilmoittamisesta. Nämä säännökset ehdotetaan edellä selvityn mukaisesti siirrettäväksi 41 ja 42 §:ään, jolloin pykälän 1 ja 2 momenttien säännökset eivät ole enää tarpeellisia ja se tulisi kumota. Myös 3 momentti kumottaisiin tarpeettomana. Siinä on säädetty maatalousperäisen etyylialkoholin markkinoihin liittyvistä erityistoimenpiteistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 670/2003 yksityiskohdaisista soveltamissäännöistä annetun komission asetuksen (EY) N:o 2336/2003 artiklan täytäntöönpanosta. Kyseinen asetus on kumottu ilmoitusasetuksella eikä vastaavia tuontia tai vientiä koskevia säännöksiä ole annettu.

56 §. *Hyväksytyjen toimijoiden ja hintaselvityksiä antavien toimijoiden tarkastukset.* Pykälän 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen sokerialan yrityksen hyväksymisedellytysten täyttymistä, toimitussopimuksia, tuotantokiintiötä, tuotantomaksuja ja sokerijuurikkaan vähimmäishintaa koskevien vaatimusten noudattamisen valvonta ei ole enää tarpeen, koska niistä ei enää säädetä EU:n lainsäädännössä. Mainitut säännökset tulisi tämän vuoksi kumota. Sen sijaan 1 kohdassa tarkoitettuja sokerialan toimijoiden toimialasopimuksia ja ilmoitusvelvollisuutta koskevia säännöksiä, joista säädetään tarkemmin markkinajärjestelyasetuksen 125 ja 126 artikloissa, sovelletaan edelleen. Nämä määrältään varsin vähäiset tarkastustehtävät siirtyisivät Tullilta Maaseutuvirastolle, jolle kuuluu muidenkin vastaavantyyppisten ilmoitusten oikeellisuuden tarkastukset. Tehtävien siirto Maaseutuvirastolle selkeyttäisi tarkastustehtävien jakoa viranomaisten kesken.

Pykälän 1 momentin 2 kohdassa nykyisin säädetyt muonitusvarastojen tarkastukset siirtyisivät niin ikään Maaseutuviraston tehtäviksi. Näille tarkastuksille ei arvioida olevan enää käytännön tarvetta, koska vientitukia ei enää ole myönnetty. Ne kuitenkin säilytettäisiin edelleen lainsäädännössä samoin kuin muutkin vientitukeen liittyvät käsiteltävänä olevan lainsäädännön, koska myöskään EU:n lainsäädännöstä ei ole vielä poistettu vientitukea koskevia säädöksiä. Tehtävien siirto Maaseutuvirastolle selkeyttäisi tarkastustehtävien jakoa viranomaisten kesken.

Sokerialan ilmoitusten tarkastuksia koskeva säännös siirrettäisiin 1 momentin 1 kohdasta Maaseutuviraston tehtäviä koskevaa 2 momenttiin, tarkemmin sen uudeksi 6 kohdaksi. Muonitusvarastoja koskeva säännös siirrettäisiin vastaavasti nykyisen 2 momentin 1 kohtaan, jossa säädetään nykyisin vientitukiin liittyvistä tarkastuslaitosten tarkastuksista. Näin ollen 1 momenttiin ei jäisi enää Tullille kuuluvia tehtäviä. Nykyinen 2 momentti siihen ehdotettuine muutoksineen olisi jatkossa pykälän 1 momentti.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tarkastaisi etyylialkoholiin liittyvien tietojen ilmoittamisesta vastaavan toimijan toiminnan vaatimustenmukaisuuden. Säännös vastaisi asiasisällöllisesti nykytilaa. Asiasta säädetään nykyisin markkinajärjestelylain 58 b §:ssä.

Pykälän 3 momentista poistettaisiin viittaus Tullin tarkastuksiin, koska näitä ei enää 1 momentin kumoutuessa olisi.

Nykyiseen 4 momenttiin lisättäisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle oikeus päästä etyylialkoholiin liittyvien tietojen antamisesta vastaavan toimijan tiloihin ja tarkastaa ilmoitusvelvollisuuden kattamaan toimintaan liittyvät asiakirjat ja kirjanpito ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen ja ilmoitettujen tietojen oikeellisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Säännös vastaisi sisällöllisesti nykytilaa. Koska etyylialkoholialan ilmoitusten on tähän saakka katsottu olevan osa kaupan pitämisen vaatimuksia, niihin liittyvään tarkastusoi-keuteen on sovellettu kaupan pitämisen vaatimusten tarkastuksia koskevaa 58 g §:ää.

58 §. *Kaupallisten asiakirjojen tarkastukset.* Pykälään tehtäisiin tekniset muutokset, jotka joh-tuvat siitä, että EU:n lainsäädännössä ei enää säädetä hyväksytyistä sokerialan yrityksistä.

58 b §. *Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavi-raston tarkastukset.* Pykälän 1 momentista poistettaisiin säännös etyylialkoholiin liittyvien tarkastusten tekemisestä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimesta. Etyylial-koholia koskevat säännökset on tarkoitus siirtää kaupan pitämisen vaatimuksista osaksi hin-taselvityksiä ja asiasta säädettäisiin jatkossa 56 §:ssä.

60 §. *Todentamisviranomaisen tarkastukset.* Pykälään tehtäisiin tekniset muutokset, jotka joh-tuvat siitä, että EU:n lainsäädännössä ei enää säädetä hyväksytyistä sokerialan yrityksistä.

73 §. *Tuen maksaminen ennakolta tai useassa erässä.* Pykälän 2 momentin tuen maksamista useassa erässä koskevat viittaukset kumottuun EU:n hedelmä- ja vihannesasetukseen muutet-taisiin viittaukseksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädäntöön, jossa siitä nykyisin säädetään. Tarkemmin asiasta säädetään nykyisin hedelmä- ja vihannesalan täytäntöönpanoasetuksen 12 artiklassa. Muilta osin pykälä säilyisi nykyisellään.

85 §. *Hintaselvityksiin liittyvät hallinnolliset pakkokeinot.* Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin maininta etyylialkoholin hintaselvityksistä, joihin liittyen Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja val-vontavirasto voisi antaa määräyksen toimittaa tarvittavat tiedot määräajassa. Säännös vastaisi muiden tuotealojen osalta kyseisen momentin nojalla jo sovellettavaa menettelyä. Kyseessä olisi säädöstekninen muutos, joka johtuisi siitä, että etyylialkoholin hintaselvityksiä koskevat säännökset siirrettäisiin kaupan pitämisen vaatimuksista osaksi muita vastaavia hintaselvityk-siä. Sisällöllisesti asia vastaisi nykytilaa, sillä vastaavat säännökset sisältyvät nykyisin kaupan pitämisen vaatimuksia koskevaan 86 a §:ään.

Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin edellä 1 momentin yhteydessä todetuista syistä muutos, jonka mukaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voisi asettaa etyylialkoholialan toimi-jalle uhkasakon. Vastaava oikeus sillä olisi nyt 86 a §:n nojalla. Kyseessä olisi säädöstekninen muutos, joka liittyy etyylialkoholialan hintaselvityksiä koskevien säännösten siirtoon kaupan pitämisen vaatimuksista osaksi hintaselvityksiä koskevaa sääntelyä.

Momenttiin lisättäisiin mahdollisuus asettaa uhkasakko myös sokerialan yritykselle hintaselvi-tyksiä koskevien tietojen toimittamisen tehosteeksi. Aiemmin tätä ei ole katsottu tarpeellisek-si, koska hyväksyttyä sokerialan yritystä koskeva EU:n lainsäädäntö on antanut riittävän var-muuden siitä, että tiedot toimitetaan. Tätä EU:n lainsäädäntöä ei kuitenkaan enää sovelleta. Koska muiden tuotealojen hintaselvityksiin liittyvien tietojen hankinnan osalta on mahdollista tarvittaessa asettaa uhkasakko, olisi yhdenmukaisuuden vuoksi perusteltua ulottaa se koske-maan myös sokerialan yrityksiä.

Momenttiin tehtäisiin myös sokerialan toimijoiden määrittelyä koskeva tekninen muutos. So-kerialaa koskevaa EU:n lainsäädäntöä on muutettu edellä selvitetyn mukaisesti siten, että jat-kossa ei enää ole pykälässä tarkoitettuja erikseen hyväksytyjä sokerialan yrityksiä.

87 §. *Maataloustuotteiden markkinajärjestelysäännösten rikkominen.* Pykälän 1 momentin 2 kohdan viittaus luokitusasetukseen muutettaisiin viittaukseksi laissa jatkossa käytettäväksi ehdotettavaan EU:n ruhonluokituslainsäädännön määritelmään. Kyseessä olisi tekninen muutos. Pykälän 1 momentin 4 kohdasta poistettaisiin viittaus kumottavaksi ehdotettavaan 46 f §:ään. Se koskee etyylialkoholiin liittyviä ilmoituksia, joita koskevat säännökset ehdotetaan siirrettäväksi kaupan pitämisen vaatimuksista osaksi hintaselvityksiä. Hintaselvityksien osalta ei ole katsottu olevan tarvetta rangaistussäännökselle, koska tietojen saaminen voidaan varmistaa hallinnollisin pakkokeinoin.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Esityksessä ehdotetaan tehtäväksi teknisiä muutoksia eräisiin pykäliin, joiden nojalla voidaan antaa valtioneuvoston asetuksia. Tällaisia ovat 12 d §:n 1 ja 3 momentti, 19:n 3 momentti, 20 §:n 2 momentti, 21 §:n 2 momentti, 22 §:n 1 ja 3 momentti, 23 §:n 2 ja 3 momentti, 25 §:n 1 momentti, 41 §:n 2 momentti, 42 §:n 3 momentti ja 73 §:n 2 momentti. Tekniset muutokset koskisivat myös 38 §:n 3 momenttia ja 42 §:n 2 momenttia, joissa säädetään valtuudesta antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksia sekä 19 §:n 2 momenttia, 23 §:n 1 momenttia, 24 §:ä ja 25 §:n 1 momenttia, joissa säädetään Maaseutuviraston oikeudesta antaa tarkempia määräyksiä. Lisäksi esityksen 38 §:n 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi uudesta valtuudesta antaa valtioneuvoston asetus.

3 Voimaantulo

Lain ehdotetaan tulevan voimaan 11 päivänä heinäkuuta 2018. Ehdotettavassa laissa säädettäisiin muun muassa luokituksen täytäntöönpanoasetuksen soveltamisesta Suomessa. Luokituksen täytäntöönpanoasetuksen 19 artiklan mukaan sitä sovelletaan 11 päivästä heinäkuuta 2018. Näin ollen olisi perusteltua, että laki tulisi voimaan samaan aikaan.

Ehdotetun siirtymäsäännöksen mukaan tämän lain voimaan tullessa vireillä olevaan asiaan sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Säännös voi olla tarpeen erityisesti EU:n sokerituotantolainsäädännön siirtymäsäännösten soveltamisen varmistamiseksi.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

4.1 Norminantovaltuus

Perustuslain 80 §:n 1 momentin mukaan lailla on säädettävä yksilön oikeuksista ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan. Esityksessä on pyritty varmistamaan, että valtuussäännökset eivät koske seikkoja, joista voidaan säätää vain lailla. Asetuksenantovaltuuden osalta on huomioitu sitä koskeva lausuntokäytäntö, joka ilmenee esimerkiksi perustuslakivaliokunnan lausunnoista PeVL 43/2006 vp, 25/2005 vp ja 47/2001 vp.

Perustuslakivaliokunta on kyseistä markkinajärjestelylakia käsitelleessään (PeVL 34/2012 vp) todennut, että asetuksenantajan valtaa rajoittaa lakiehdotuksen säännösten lisäksi verraten yksityiskohtainen maataloustuotteiden markkinajärjestelyä koskeva lainsäädäntö, ja että tämä sääntely muodostaa valiokunnan lausuntokäytäntö (PeVL 37/2005 vp) huomioon ottaen sen kokonaisuuden, jota tarkempia säännöksiä voidaan valtuuksien nojalla antaa. Ehdotettavissa valtuussäännöksissä on huomioitu EU:n lainsäädäntö viittaamalla tarkempien säännösten antamiseen EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Ehdotettavan norminantovaltuuden osalta on huomioitu perustuslain 80 §:n täsmällisyyttä ja tarkkarajaisuutta koskevat vaatimukset, joita on käsitelty esimerkiksi lausunnossa PeVL 1/2004. Lisäksi norminantovaltuutta rajaa EU:n lainsäädännön sisältö sekä se, että tarkempia säännöksiä voitaisiin antaa vain, jos EU:n lainsäädännössä tätä jäsenvaltiolta edellytetään tai annetaan tähän oikeus. Perustuslakivaliokunnan maataloustukijärjestelmien sääntelystä lausumat aiemmat kannanotot huomioon ottaen tämä sääntely muodostaa sen kokonaisuuden, jota "tarkempia" säännöksiä valtioneuvosto voi valtuuksien nojalla antaa (PeVL 25/2005 ja siinä mainitut lausunnot). Myös elintarvikelainsäädännön täytäntöönpanon osalta perustuslakivaliokunta on viitannut (PeVL 37/2005 vp.) siihen, että asetuksenantajan toimivaltaa rajoittaa lakiehdotuksen säännösten lisäksi EU:n yksityiskohtainen lainsäädäntö ja että tämä sääntely muodostaa valiokunnan lausuntokäytäntö huomioon ottaen kokonaisuuden, jota tarkempia säännöksiä valtioneuvosto voisi valtuuksien nojalla antaa. Ehdotettavissa valtuussäännöksissä asetuksenantajan toimivaltaa on vielä nimenomaisella maininnalla sidottu EY-lainsäädäntöön (PeVL 45/2001). Valtuussäännösten tulkintaa ja niiden nojalla annettavien säännösten sisältöä rajoittaa myös perustuslain 80 §:n 1 momentin säännös.

Esityksessä ehdotetaan tehtäväksi teknisiä muutoksia eräisiin pykäliin, joiden nojalla voidaan antaa valtioneuvoston asetuksia. Tällaisia ovat 12 d §:n 1 ja 3 momentti, 19:n 3 momentti, 20 §:n 2 momentti, 21 §:n 2 momentti, 22 §:n 1 ja 3 momentti, 23 §:n 2 ja 3 momentti, 25 §:n 1 momentti, 41 §:n 2 momentti, 42 §:n 3 momentti ja 73 §:n 2 momentti. Muutokset koskisivat myös 38 §:n 3 momenttia ja 42 §:n 2 momenttia, joissa säädetään valtuudesta antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksia sekä 19 §:n 2 momenttia, 23 §:n 1 momenttia, 24 §:ä ja 25 §:n 1 momenttia, joissa säädetään Maaseutuviraston oikeudesta antaa tarkempia määräyksiä.

Näihin säännöksiin ei esitetä valtuutta koskevia muutoksia, vaan muutokset koskisivat säännöksissä mainitun EU:n lainsäädännön viittausten päivittämistä. Kaikki nämä säännökset lukuun ottamatta 12 d §:n 1 ja 3 momentin ja 22 §:n 3 momentin valtuutta antaa valtioneuvoston asetuksia on annettu perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella (PeVL 34/2012 vp). Kahdessa viimeksi mainitussakin on kyse voimassa olevasta sääntelystä. Mainitussa 12 d §:n 1 ja 3 momentissa on kyse siitä, että valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä tuottajaorganisaation jäsenten määrästä siltä osin kuin ne eivät ole tuottajia, sekä jäsenen äänivallasta tuottajaorganisaatiossa. Näiden säännösten soveltamisalaa rajoittaa EU:n lainsäädäntö sekä mainituissa pykälissä säädettyt rajoitukset, joita tarkennetaan tarvittaessa asetuksella. Mainitussa 22 §:n 3 momentissa on kyse tietyn markkinaosuuden täyttymisen toteamisesta antamalla sitä koskeva valtioneuvoston asetus. Kyseessä on varsin tekninen seikka, jota koskeva perussäännös on todettu samassa momentissa. Sen soveltamista rajoittaa myös momentissa mainittu EU:n lainsäädäntö.

Lisäksi 38 §:n 3 momenttiin ehdotetaan uutta valtuussäännöstä, jonka nojalla voitaisiin antaa valtioneuvoston asetuksella tarkempia säännöksiä ruhonluokitusvelvollisuuden alarajasta. Teurastettavien eläinten määrää ei ole katsottu sellaiseksi asiaksi, josta tulisi säätää laintasolla. Valtuuden nojalla voitaisiin säätää teurastusten määrästä, jonka alittavissa tapauksissa lihanluokitus ei olisi teurastamoille pakollista. Valtuuden käytössä olisi näin ollen kyse teurastamoa koskevan EU:n lainsäädännössä säädetyn vaatimuksen lievennyksestä. Valtuutta rajoittaisi momentissa esitettävät rajaukset sekä EU:n lainsäädäntö siten kuin edellä 38 §:ää koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa on tarkemmin selvitetty.

4.2 Elinkeinovapaus

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi 40 §:n 1 momenttia, jossa on kyse ruhonluokittajan hyväksymisestä. Säännös on merkityksellinen perustuslain 18 §:ssä turvatun elinkeinovapauden kannalta. Nykyinen säännös on annettu perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella. Sitä

koskeva muutos olisi luonteeltaan tekninen. Muutos koskisi pykälässä käytetyn luokitusasetuksen määritelmän muuttamista EU:n ruhonluokituslainsäädännöksi.

4.3 Hallinnolliset pakkokeinot ja rikosoikeudellinen laillisuusperiaate

Lain hintaselvityksiin liittyviä hallinnollisia pakkokeinoja koskeva 85 § on annettu perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella. Sitä ehdotetaan laajennettavaksi koskemaan tietojen antamisen piiriin lisättäväksi ehdotettavia uusia tuotealoja. Muilta osin säännös vastaisi nykytilaa.

Lain 85 §:n 1 momentin hintaselvityksiin liittyvän määräyksen antamisesta ja sen tehosteeksi 85 §:n 2 momentin nojalla asetettavan uhkasakon määräämistä koskeva säännös ehdotetaan laajennettavaksi koskemaan myös etyylialkoholialan toimijoita, joita koskee hintaselvitysvelvollisuus. Edellä selvitetyn mukaisesti etyylialkoholialan ilmoituksia koskevat säännökset katsottiin aiemmin osaksi kaupan pitämisen vaatimuksia. Koska etyylialkoholialan sääntely koskee nykyisin vain näitä ilmoituksia ja vastaa sisällöllisesti hintaselvityksiä, niihin sovellettaisiin jatkossa hintaselvityksiä koskevia säännöksiä. Sisällöllisesti sääntely säilyisi nykyisellään. Myös nykyisin etyylialkoholien vaatimukseen liittyvä vastaava määräyksen ja uhkasakon asettamisen mahdollisuus lain kaupan pitämisen vaatimusten vastaisuuden poistamista ja kaupan pitämisen kieltoa koskevan 86 a §:n nojalla. Jatkossa tämä voisi tapahtua siis hintaselvityksiä koskevan 85 §:n 1 ja 2 momentin nojalla.

Mainitun 85 §:n 2 momentin säännös mahdollisuudesta asettaa uhkasakko laajennettaisiin kattamaan myös sokerialan hintaselvitykset. Aikaisemmin sokerialaa koskeva EU:n lainsäädäntö on antanut riittävän varmuuden siitä, että tiedot toimitetaan. Tätä EU:n lainsäädäntöä ei kuitenkaan enää sovelleta. Koska muiden tuotealojen hintaselvityksiin liittyvien tietojen saamisen varmistamiseksi on mahdollista tarvittaessa asettaa uhkasakko, olisi yhdenmukaisuuden vuoksi perusteltua ulottaa se koskemaan myös sokerialan yrityksiä.

Lain 87 §:n rangaistussäännökseen ehdotetaan tehtäväksi teknisiä, uusista määritelmistä johtuvia muutoksia. Sen 1 momentin 2 kohdassa käytetty viittaus luokitusasetukseen muutettaisiin viittaukseksi laissa jatkossa käytettäväksi ehdotettavaan EU:n ruhonluokituslainsäädäntöön. Säännös on annettu perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella.

Momentin 4 kohdasta poistettaisiin viittaus etyylialkoholia koskevien tietojen toimittamista koskevaan, kumottavaksi ehdotettavaan 46 f §:ään. Edellä selvitetyn mukaisesti näiden tietojen toimittamisesta säädettäisiin jatkossa hintaselvityksiä koskevissa säännöksissä ja tietojen saamiseen turvaamiseen sovellettaisiin 85 §:n säännöksiä.

Edellä selvitetyn perusteella on katsottu, että muutokset eivät ole ongelmallisia perustuslain kannalta. Edellä esitettyyn viitaten hallitus katsoo, että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain (999/2012) 3 §:n 18 kohta sekä 45 ja 46 f §, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 18 kohta ja 46 f § laissa 1194/2013, sekä *muutetaan*, 3 §:n 12, 19, 20 ja 22 kohta, 12 d, 12 e, 19—25 ja 38 §, 40 §:n 1 momentti, 41, 42 ja 46 §, 46 b §:n 2 momentti, 56, 58, 58 b, 60, 73 ja 85 § sekä 87 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 12, 19 ja 22 kohta, 12 d ja 12 e §, 46 b §:n 2 momentti, 58 ja 58 b § sekä 87 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohta laissa 1194/2013, 3 §:n 20 kohta laissa 937/2014, 22 ja 38 § osaksi laissa 1194/2013, 42 § osaksi laissa 569/2014, 56 § laeissa 1194/2013 ja 1074/2016, 60 § osaksi laissa 937/2014 sekä 85 § laissa 569/2014, seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

12) *EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen II osan I osaston II luvun 3 jakson, II osan II osaston I luvun, II osan I osaston III luvun, III osan I—III luvun ja IV osan I luvun hedelmä- ja vihannestuotteita koskevia säännöksiä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 täydentämisestä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä mainituilla aloilla sovellettavien seuraamusten osalta ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 543/2011 muuttamisesta annettua komission delegoitua asetusta (EU) 2017/891 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 soveltamissäännöistä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) 2017/892 sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) N:o 543/2011;

19) *EU:n ruhonluokituslainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen 10 artiklan, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 täydentämisestä naudan-, sian- ja lampaanruhojen unionin luokitusasteikkojen sekä tiettyihin luokkiin kuuluvien ruhojen ja elävien eläinten markkinahintaselvitysten osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/1182 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 soveltamissäännöistä naudan-, sian- ja lampaanruhojen unionin luokitusasteikkojen sekä tiettyihin luokkiin kuuluvien ruhojen ja elävien eläinten markkinahintaselvitysten osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2017/1184 säännöksiä;

20) *EU:n sokerituotantolainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen II osan II osaston II luvun 1 jakson säännöksiä sekä maataloustuotteiden yhteiseen markkinajärjestelyyn liittyvien tiettyjen tukien ja vientitukien vahvistamista koskevien toimenpiteiden määrittämisestä annettua neuvoston asetusta (EU) N:o 1370/2013, neuvoston asetuksen (EY) N:o 318/2006 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sokerin sisämarkkinoiden ja kiintiöjärjestel-

män hallinnoinnin osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 952/2006 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 318/2006 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä kiintiön ulkopuolisen tuotannon osalta sokerialalla annettua komission asetusta (EY) N:o 967/2006 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1307/2013 ja (EU) N:o 1308/2013 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä komissiolle toimitettavien tietojen ja asiakirjojen tiedoksiantamisen osalta sekä useiden komission asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2017/1185 sokerialan tuotteita koskevia säännöksiä;

22) *EU:n kauppानormilainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen 73—123, 147 ja 223 artiklan ja 230 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja horisontaalasetuksen 59, 89 ja 90 artiklan ja niiden täytäntöönpanosta annetun sekä vanhan markkinajärjestelyasetuksen nojalla annetun EU:n lainsäädännön maataloustuotteiden kaupan pitämisen vaatimuksia ja viinialan tuotteiden nimityksiä, merkintöjä, valmistusmenetelmiä, rypälelajikkeita, tietojen ilmoittamista, saateasiakirjojen käyttöä ja tietojen kirjaamista koskevia säännöksiä;

12 d §

Jäsenyys hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatiossa

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatiossa voi tuottajajäsenien lisäksi olla osakkaina tai jäseninä vähäisessä määrin myös muita toimijoita, jotka sitoutuvat noudattamaan tuottajaorganisaation sääntöjä. Muu toimija ei kuitenkaan voi olla tukku- tai vähittäiskaupan alalla taikka jakelualalla toimiva luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Muiden toimijoiden enimmäismäärästä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatio voi säännöissään vahvistaa EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä tarkoitettua tuottajajäsenen eroamisaikaa pidemmän määräjän, joka voi kuitenkin olla enintään kuuden kuukauden pituinen.

Osakkaiden ja jäsenten äänivalta on järjestettävä hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation säännöissä siten, että se varmistaa täysimääräisesti tuottajajäsenten vaikutusmahdollisuudet organisaation päätöksenteossa. Äänivaltaa koskevista vaatimuksista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

12 e §

Hedelmä- ja vihannesalan suoramyynä

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajajäsen voi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä tarkoitetulla tavalla myydä tuotteistaan suoraan kuluttajille enintään 25 prosentin osuuden.

19 §

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation toimintaohjelma

Maaseutuvirasto hyväksyy hakemuksesta tukea hakevan hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation laatiman toimintaohjelman, jos toimintaohjelma täyttää EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä ja tässä luvussa tarkoitetut seuraavia seikkoja koskevat vaatimukset:

- 1) alkutilanteen kuvaus, toimintaohjelman tavoitteet ja tavoitteiden toteutumisen arvioinnissa käytettävät kriteerit;
- 2) toimintaohjelman kesto;

- 3) toteutettavat toimenpiteet, kustannukset ja rahoitus;
- 4) selvitys toimintarahaston perustamisesta ja tuottajaorganisaatiolta edellytettävät sitoumukset.

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation on toimintaohjelman hyväksymistä koskevassa hakemuksessa esitettävä hyväksymisen edellytyksiä koskevat tiedot. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä esitettävistä tiedoista.

Toimintaohjelman hyväksymisen hakemisen määräajasta säädetään EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä sallittuja säännöksiä myöhemmästä määräajasta, jos tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että tuottajaorganisaatiolla on riittävästi aikaa koota ilmoitettavat tiedot.

20 §

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation tukikelpoiset toimenpiteet

Tuottajaorganisaatiotukea voidaan myöntää hyväksytyyn toimintaohjelmaan sisältyvien seuraavien EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisesta aiheutuneiden kulujen korvaamiseen:

- 1) tuotannonsuunnittelu;
- 2) tuotteiden laadun parantaminen tai säilyttäminen;
- 3) kaupan pitämisen parantaminen;
- 4) tutkimus tai koetuotanto;
- 5) koulutus tai neuvontapalvelujen lisääminen;
- 6) markkinoiden kriisinehkäisyyn ja hallintaan liittyvä satovakuutus;
- 7) ympäristötoimi.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista tukikelpoisista toimenpiteistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Tuottajaorganisaatiotukea ei voida myöntää toimenpiteelle, johon on saatu muuta julkista rahoitusta. Muista tukikelpoisista toimenpiteistä koskevista rajoituksista säädetään EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä.

21 §

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation tukikelpoiset ympäristötoimet

Tuottajaorganisaatiotukea voidaan myöntää hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatiolle toimintaohjelmaan sisältyvien ympäristötoimien toteuttamisesta aiheutuneiden lisäkustannusten tai tulon menetysten korvaamiseen, jos toimi koskee:

- 1) ilmastomuutoksen hillitsemistä;
- 2) luonnonsuojelua ja biologista monimuotoisuutta;
- 3) ympäristön, terveyden tai elämänlaadun kohentamista;
- 4) luonnonvarojen suojelua;
- 5) jätteiden käsittelyä; tai
- 6) ympäristötoimiin liittyvää koulutusta tai neuvontaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista tukikelpoisista ympäristötoimista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation on toteutettava vähintään kaksi 1 momentissa tarkoitettua ympäristötointa tai käytettävä niihin vähintään kymmenen prosenttia toimintaohjelman menoista. Ympäristötoimia koskevista vaatimuksista säädetään lisäksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä.

22 §

Tuottajaorganisaatiotuen kustannusten tukikelpoisuus ja tuen enimmäismäärä

Tuottajaorganisaatiotuella voidaan korvata sellaiset 20 ja 21 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden ja toimien toteuttamisesta aiheutuneet tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset, jotka ovat syntyneet hyväksytyn toimintaohjelman toteuttamisen aloittamisen jälkeen. Tukikelpoisista kustannuksista ja niitä koskevista rajoituksista säädetään lisäksi EU:n hedelmä- ja vihanneislainsäädännössä. Tukikelpoisista kustannuksista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Tuottajaorganisaatiotuen enimmäismäärästä säädetään EU:n hedelmä- ja vihanneislainsäädännössä.

Tuottajaorganisaatiotuen enimmäismäärän korottamisen edellytyksistä säädetään markkinajärjestelyasetuksen 34 artiklassa. Asetuksen 34 artiklan mukaisen, tuen enimmäismäärän korottamisen edellytyksenä olevan alle 20 prosentin markkinaosuuden täyttymisestä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

23 §

Hedelmä- ja vihannealan tuottajaorganisaation toimintarahasto

Hedelmä- ja vihannealan tuottajaorganisaation velvollisuudesta ilmoittaa vuosittain arvio toimintarahastonsa suuruudesta seuraavana toimintaohjelman toteuttamisvuonna säädetään EU:n hedelmä- ja vihanneislainsäädännössä. Ilmoitus annetaan Maaseutuvirastolle. Ilmoituksessa on esitettävä tiedot, joiden perusteella voidaan arvioida toimintarahaston suuruus ja kaupan pidetyn tuotannon arvo. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksessa esitettävistä tiedoista.

Ilmoituksen esittämisen määräajasta säädetään EU:n hedelmä- ja vihanneislainsäädännössä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa EU:n hedelmä- ja vihanneislainsäädännössä sallittuja säännöksiä myöhäisemmästä määräajasta, jos tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että tuottajaorganisaatiolla on riittävästi aikaa koota ilmoitettavat tiedot.

Hedelmä- ja vihannealan tuottajaorganisaation on järjestettävä toimintarahaston kirjanpito siten, että tilintarkastajat voivat vuosittain tunnistaa, tarkastaa ja varmentaa toimintarahastoon liittyvät menot. Toimintarahaston kirjanpitoa koskevista vaatimuksista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

24 §

Tuottajaorganisaatiotuen hakemisen yhteydessä esitettävät tiedot

Tuottajaorganisaatiotukea koskevan hakemuksen yhteydessä on esitettävä toteutettuja toimenpiteitä ja toimia sekä niistä aiheutuneita kustannuksia koskeva selvitys. Tuen hakemisesta ja maksamisesta säädetään lisäksi EU:n hedelmä- ja vihanneislainsäädännössä. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä esitettävistä tiedoista.

25 §

Tuottajaorganisaation toimintaohjelman muutokset

Hedelmä- ja vihannealan tuottajaorganisaation velvollisuudesta hakea hyväksyttyä toimintaohjelmaa koskeville muutoksille ennakolta hyväksymistä ja muutosten hyväksymisen edellytyksistä säädetään EU:n hedelmä- ja vihanneislainsäädännössä. Maaseutuvirasto päättää ha-

kemuksesta muutosten hyväksymisestä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä hakemisen määräajasta.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatio voi muuttaa toimintaohjelmaansa sen toteuttamisvuoden aikana ilman hyväksymistä, jos kyseessä on vähäinen muutos, jolla ei ole vaikutusta toimenpiteiden toteutumisen kannalta, ja jos se ilmoittaa muutoksesta Maaseutuvirastolle viipymättä muutostarpeen tultua ilmi.

38 §

Ruhonluokitusasteikot

Teurastamon velvollisuudesta luokitaa nautaeläinten ja sian ruhot ja luokituksessa käytettävästä ruhonluokitusasteikosta säädetään markkinajärjestelyasetuksessa. Jäsenvaltion oikeudesta sallia luokitusvelvollisuutta koskevia poikkeuksia säädetään EU:n ruhonluokituslainsäädännössä.

Jos teurastamo luokitaa lampaan ruhoja, luokitus on tehtävä ruhonluokitusasteikon mukaisesti.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan Euroopan unionin lainsäädännön asettamissa rajoissa antaa tarkempia säännöksiä luokitusvelvollisuutta koskevista poikkeuksista, jos tämä ei vaaranna edustavia hintoja koskevien tietojen keräämistä eikä tuottajien teuraseläimistä saatavien tietojen luotettavuutta. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa markkinajärjestelyasetuksessa sallittuja täydentäviä säännöksiä ruhonluokitusasteikkoa täydentävistä asteikoista, jos tämä on tarpeen ruhon tarkemman arvon määrittämiseksi.

40 §

Ruhonluokittajan hyväksyminen

EU:n ruhonluokituslainsäädännössä tarkoitetun ruhonluokituksen saa suorittaa vain Maaseutuviraston tähän tehtävään hyväksymä henkilö (*hyväksytty ruhonluokittaja*). Hyväksyminen kattaa luokituksen lisäksi ruhon punninnan ja tunnistemerkinällä varustamisen. Maaseutuvirasto päättää hakemuksesta hyväksymisestä.

41 §

Velvollisuus ilmoittaa hintoja ja muita tietoja

Jos EU:n markkinajärjestelylainsäädännön täytäntöönpano edellyttää jäsenvaltiolta tuotteiden hintoja, määrää tai laatua taikka tuotantoa koskevien tietojen toimittamista (*hintaselvitys*) ja jos viran-omaisella ei ole käytettävissään näitä tietoja eikä niitä voida hankkia julkisista tilastoista tai erillisten selvitysten avulla, niitä ovat velvollisia ilmoittamaan:

- 1) toimijat, jotka valmistuksen jälkeen ensi kertaa myyvät markkinoille tai ensi kertaa ostavat markkinoilla kuluttajille tarkoitettua maitoa tai maitotuotteita;
- 2) sianlihan ja lampaanlihan teurastamot;
- 3) lampaanlihan tukkukauppiaat;
- 4) siipikarjanlihan teurastamot ja munien pakkaamot;
- 5) viljan jalostajat ja toimijat, jotka vievät viljaa Suomen ulkopuolelle;
- 6) hedelmien, vihannesten ja hedelmä- ja vihannesjalosteiden maahantuoja ja tukkukauppiaat;
- 7) sokerin tuottajat ja puhdistamot;
- 8) naudanlihan teurastamot ja teurastamoon nautaeläimiä lähettävät toimijat;

9) etyylialkoholia tuottavat ja maahantuovat toimijat.

Ilmoitettavista tiedoista ja tietojen ilmoittamiseen velvollisista toimijoista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädettyissä rajoissa.

42 §

Tietojen ilmoittamisessa toimivaltainen viranomainen ja ilmoitusmenettelyt

Hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan on toimitettava tiedot Luonnonvarakeskusselle, joka käsittelee tiedot ja toimittaa ne EU:n toimielimille sekä tarvittaessa päättää tietojen luovutuksesta. Edellä 41 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetun sokerialan toimijan on kuitenkin toimitettava tiedot Maaseutuvirastolle ja 9 kohdassa tarkoitetun etyylialkoholialan toimijan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle. Nämä viranomaiset vastaavat edellä mainituista toimenpiteistä.

Hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan on esitettävä tiedot maksutta ja helposti käsiteltävässä muodossa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tietojen ilmoittamisesta käytettävistä lomakkeista ja tiedonsiirtomuodosta.

Hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan on ilmoitettava tiedot ennen EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä jäsenvaltiolle säädettyä tietojen ilmoittamisen määräaikaan siten, että viranomaisella on mahdollisuus käsitellä ja toimittaa tiedot määräajassa. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ilmoittamisen määräajoista.

46 §

Sokerijuurikkaan toimialakohtaisia sopimuksia koskevat vaatimukset

Sokerijuurikkaan toimialakohtaisia sopimuksia koskevista vaatimuksista sekä sokerin valmistajan velvollisuudesta ilmoittaa viranomaiselle toimialakohtaisia sopimuksia koskevia tietoja säädetään EU:n sokerituotantolainsäädännössä. Tiedot on ilmoitettava Maaseutuvirastolle.

Jos EU:n sokerituotantolainsäädännön täytäntöönpano edellyttää viranomaisen hyväksymän riippumattoman asiantuntijan nimeämistä taikka muun toimialasopimuksiin liittyvän hallintopäätöksen tekemistä, toimivaltainen viranomainen asiassa on maa- ja metsätalousministeriö.

46 b §

Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvissä hakemuksissa ja ilmoituksissa toimivaltainen viranomainen

Hakemus ja ilmoitus on toimitettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, jos kyse on viinialan tuotteista eikä kyse ole 1 momentissa tarkoitetusta tuonnista.

56 §

Hyväksytyjen toimijoiden ja hintaselvityksiä antavien toimijoiden tarkastukset

Maaseutuvirasto tarkastaa:

1) hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn tarkastuslaitoksen ja muonitusvaraston hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden;

2) hyväksytyn hampun siementen tuojan hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden;

3) hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn ruhonluokittajan hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden;

4) hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan ilmoitusvelvollisuuden kattaman toiminnan vaatimustenmukaisuuden;

5) hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn tuottaja- ja toimialaorganisaation hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden;

6) sokerialan yrityksen ilmoitusvelvollisuutta ja toimialasopimuksia koskevien vaatimusten noudattamisen EU:n sokerituotantolainsäädännössä edellytetyllä tavalla.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tarkastaa etyylialkoholiin liittyvien tietojen ilmoittamisesta vastaavan toimijan toiminnan vaatimustenmukaisuuden.

Maaseutuvirastolla on niille tämän pykälän nojalla kuuluvien tarkastustehtävien hoitamiseksi oikeus päästä hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn toimijan hyväksymisen kohteena olevaa toimintaa koskeviin tiloihin ja tarkastaa tuotteet, laitteet, asiakirjat ja kirjanpito hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Jos hyväksytyn hampun siementen tuojan tuomia hampun siemeniä käyttää muu kuin hyväksytty hampun siementen tuoja, Maaseutuvirastolla on lisäksi oikeus päästä tuotteiden käyttäjän tiloihin ja tarkastaa edellä mainitut seikat tuotteiden käytön vaatimustenmukaisuuden valvonnan edellyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

Maaseutuvirastolla ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla on oikeus päästä hintaselvityksen ja etyylialkoholiin liittyvien tietojen antamisesta vastaavan toimijan tiloihin ja tarkastaa ilmoitusvelvollisuuden kattamaan toimintaan liittyvät asiakirjat ja kirjanpito ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen ja ilmoitettujen tietojen oikeellisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

58 §

Kaupallisten asiakirjojen tarkastukset

Tulli tarkastaa EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä tarkoitettua tukea tai muuta korvausta saavan horisontaalasetuksessa tarkoitettua kaupalliset asiakirjat.

Tullilla on oikeus päästä EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä tarkoitettua tukea tai muuta korvausta saavan toimijan tiloihin ja tarkastaa tämän mainittuun toimintaan liittyvät asiakirjat ja kirjanpito tuen tai korvauksen myöntämisedellytysten tai maksun perusteiden oikeellisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

58 b §

Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tarkastukset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tarkastaa EU:n kaupanormilainsäädännössä tarkoitettujen toimijoiden toiminnan ja näiden hallinnassa olevien tuotteiden ja asiakirjojen vaatimustenmukaisuuden mainitussa lainsäädännössä tarkoitettulla tavalla, kun kyse on viinialan tuotteista lukuun ottamatta 58 a §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto vastaa sille 46 b ja 46 c §:n nojalla kuuluvan hyväksymisen, todistuksen, luvan tai vapautuksen myöntämisedellytysten täyttymisen varmistamiseksi tarvittavista tarkastuksista.

60 §

Todentamisviranomaisen tarkastukset

Maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013) 39 §:ssä tarkoitettu *todentamisviranomainen* voi horisontaaliasetuksen 9 artiklassa säädetyn lausunnon myöntämiseksi välttämättömien tutkimusten tekemiseksi sekä muiden erikseen EU:n lainsäädännössä todentamisviranomaisen tehtäväksi säädettyjen tarkastusten suorittamiseksi tehdä tarkastuksia niissä viranomaisissa tai yhteisöissä, jotka suorittavat maksajavirastolle säädettyjä tehtäviä, taikka tuensaajan tai interventiovarastonpitäjän luona.

Tarkastusta suorittavalla on oikeus tarkastaa tehtävänsä edellyttämässä laajuudessa tuensaajan ja interventiovarastonpitäjän rakennukset, toimitilat ja muut tuen tai korvauksen maksamisen taikka hyväksymisen edellytyksenä olevat olosuhteet. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

Todentamisviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada viranomaisilta tarkastustehtävän suorittamiseksi välttämättömiä tietoja.

Tarkastustehtävää suoritettaessa todentamisviranomaiseen sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

73 §

Tuen maksaminen ennakolta tai useassa erässä

Sen lisäksi, mitä EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä säädetään tuen maksamisesta ennakolta, vientituen maksamiseen ennakolta sovelletaan, mitä vientitukiasetuksen 37 artiklassa säädetään.

Sen lisäksi, mitä EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä säädetään jäsenvaltion velvollisuudesta maksaa tukea useassa erässä, voidaan tuottajaorganisaatiotukea maksaa hakemukselta useassa erässä EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä säädetyn edellytyksin. Lisäksi edellytyksenä on, että yksittäinen erä ei ole määrältään vähäinen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä maksettavan erän vähimmäismäärästä.

Mehiläishoitotukea voidaan maksaa hakemuksesta useassa erässä toteutetuista toimenpiteistä aiheutuneiden kustannusten mukaisesti, ei kuitenkaan useammin kuin kerran kuukaudessa.

85 §

Hintaselvityksiin liittyvät hallinnolliset pakkokeinot

Jos hintaselvityksen antamisesta vastaava 41 §:ssä tarkoitettu toimija ei toimita tietoja asetussa määräajassa, Maaseutuvirasto voi antaa sokerialan toimijalle, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto etyylialkoholialan toimijalle ja Luonnonvarakeskus muille toimijoille määräyksen toimittaa puuttuvat tiedot asettamassaan määräajassa.

Maaseutuvirasto voi asettaa sokerialan toimijalle, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto etyylialkoholialan toimijalle ja Luonnonvarakeskus muulle tietojen antamiseen velvolliselle toimijalle tietojen toimittamista koskevan määräyksen noudattamisen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

87 §

Maataloustuotteiden markkinajärjestelysäännösten rikkominen

Joka tahallaan

2) harjoittaa EU:n ruhonluokituslainsäädännössä tarkoitettua ruhonluokitusta ilman 40 §:ssä tarkoitettua hyväksymistä,

4) rikkoo EU:n kaupanormilainsäädännössä tai 46 a, 46 d tai 46 e §:n nojalla annetussa asetuksessa säädettyä määritelmää, nimitystä, luokittelua, esillepanoa, merkintää, pakkaamista, ulkonäköä, koostumusta, ominaisuutta, käsittelyä, alkuperää, tuotantopaikkaa, tuotantomenetelmää, tuotannossa käytettäviä aineita, säilytystä, varastointia, kuljetusta, toimittamista, asiakirjaa, varmentamismenettelyä, aineiden käytön tai menetelmien rajoitusta, toimijan tunnistamista tai rekisteröitymistä, tietojen kirjaamista, ilmoitusvelvollisuutta tai määräaikaa koskevaa kaupan pitämisen vaatimusta taikka 46 d §:ssä säädettyä ilmoitusvelvollisuutta,

on tuomittava, jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *maataloustuotteiden markkinajärjestelysäännösten rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20.

Tämän lain voimaantullessa vireillä olevaan asiaan sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 8 päivänä helmikuuta 2018

Pääministeri

Juha Sipilä

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain (999/2012) 3 §:n 18 kohta sekä 45 ja 46 f §, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 18 kohta ja 46 f § laissa 1194/2013, sekä *muutetaan* 3 §:n 12, 19, 20 ja 22 kohta, 12 d, 12 e, 19—25 ja 38 §, 40 §:n 1 momentti, 41, 42 ja 46 §, 46 b §:n 2 momentti, 56, 58, 58 b, 60, 73 ja 85 § sekä 87 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 12, 19 ja 22 kohta, 12 d ja 12 e §, 46 b §:n 2 momentti, 58 ja 58 b § sekä 87 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohta laissa 1194/2013, 3 §:n 20 kohta laissa 937/2014, 22 ja 38 § osaksi laissa 1194/2013, 42 § osaksi laissa 569/2014, 56 § laissa 1194/2013 ja 1074/2016, 60 § osaksi laissa 937/2014 sekä 85 § laissa 569/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

12) *EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksella* neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) N:o 543/2011;

12) *EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen II osan I osaston II luvun 3 jakson, II osan II osaston I luvun, II osan I osaston III luvun, III osan I-III luvun ja IV osan I luvun hedelmä- ja vihannestuotteita koskevia säännöksiä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 täydentämisestä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä mainituilla aloilla sovellettavien seuraamusten osalta ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 543/2011 muuttamisesta annettua komission delegoitua asetusta (EU) 2017/891 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 soveltamissäännöistä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) 2017/892 sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan

Voimassa oleva laki

Ehdotus

osalta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) N:o 543/2011;

18) *luokitusasetuksella* naudan-, sian- ja lampaanruhojen yhteisön luokitusasteikkojen soveltamista ja ruhojen hintaselvityksiä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annettua komission asetusta (EY) N:o 1249/2008;

19) *EU:n ruhonluokituslainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen 10 artiklan ja luokitusasetuksen säännöksiä;

20) *EU:n sokerituotantolainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen II osan II osaston II luvun 1 jakson säännöksiä sekä maataloustuotteiden yhteiseen markkinajärjestelyyn liittyvien tiettyjen tukien ja vientitukien vahvistamista koskevien toimenpiteiden määrittämisestä annettua neuvoston asetusta (EU) N:o 1370/2013, neuvoston asetuksen (EY) N:o 318/2006 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sokerin sisämarkkinoiden ja kiintiöjärjestelmän hallinnoinnin osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 952/2006 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 318/2006 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä kiintiön ulkopuolisen tuotannon osalta sokerialalla annettua komission asetusta (EY) N:o 967/2006;

(kumotaan)

19) *EU:n ruhonluokituslainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen 10 artiklan, *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 täydentämisestä naudan-, sian- ja lampaanruhojen unionin luokitusasteikkojen sekä tiettyihin luokkiin kuuluvien ruhojen ja elävien eläinten markkinahintaselvitysten osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/1182 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 soveltamissäännöistä* naudan-, sian- ja lampaanruhojen unionin luokitusasteikkojen sekä tiettyihin luokkiin kuuluvien ruhojen ja elävien eläinten markkinahintaselvitysten osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2017/1184 säännöksiä;

20) *EU:n sokerituotantolainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen II osan II osaston II luvun 1 jakson säännöksiä sekä maataloustuotteiden yhteiseen markkinajärjestelyyn liittyvien tiettyjen tukien ja vientitukien vahvistamista koskevien toimenpiteiden määrittämisestä annettua neuvoston asetusta (EU) N:o 1370/2013, neuvoston asetuksen (EY) N:o 318/2006 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sokerin sisämarkkinoiden ja kiintiöjärjestelmän hallinnoinnin osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 952/2006 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 318/2006 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä kiintiön ulkopuolisen tuotannon osalta sokerialalla annettua komission asetusta (EY) N:o 967/2006 sekä *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1307/2013 ja (EU) N:o 1308/2013 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä komissiolle toimitettavien tietojen ja asiakirjojen tiedoksiantamisen osalta sekä useiden komission asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2017/1185 sokerialan tuotteita koskevia* säännöksiä;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

22) EU:n kaupanormilainsäädännöllä markkinajärjestelyasetuksen 73–123, 147 ja 223 artiklan ja 230 artiklan 1 kohdan c alakohtaan ja horisontaalasetuksen 59, 89 ja 90 artiklan ja niiden täytäntöönpanosta annetun sekä vanhan markkinajärjestelyasetuksen nojalla annetun EU:n lainsäädännön maataloustuotteiden kaupan pitämisen vaatimuksia ja viinialan tuotteiden nimityksiä, merkintöjä, valmistusmenetelmiä, rypälelajikkeita, tietojen ilmoittamista, saateasiakirjojen käyttöä ja tietojen kirjaamista sekä etyylialkoholiin liittyviä vaatimuksia ja tietojen ilmoittamista koskevia säännöksiä;

22) EU:n kaupanormilainsäädännöllä markkinajärjestelyasetuksen 73–123, 147 ja 223 artiklan ja 230 artiklan 1 kohdan c alakohtaan ja horisontaalasetuksen 59, 89 ja 90 artiklan ja niiden täytäntöönpanosta annetun sekä vanhan markkinajärjestelyasetuksen nojalla annetun EU:n lainsäädännön maataloustuotteiden kaupan pitämisen vaatimuksia ja viinialan tuotteiden nimityksiä, merkintöjä, valmistusmenetelmiä, rypälelajikkeita, tietojen ilmoittamista, saateasiakirjojen käyttöä ja tietojen kirjaamista koskevia säännöksiä;

12 d §

12 d §

Jäsenyys hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatiossa

Jäsenyys hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatiossa

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatiossa voi tuottajajäsenien lisäksi olla osakkaina tai jäseninä vähäisessä määrin myös muita toimijoita, jotka sitoutuvat noudattamaan tuottajaorganisaation sääntöjä. Muu toimija ei kuitenkaan voi olla tukku- tai vähittäiskaupan alalla taikka jakelualalla toimiva luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Muiden toimijoiden enimmäismäärästä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatio voi säännöissään vahvistaa EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa tarkoitettua tuottajajäsenen eroamisaikaa pidemmän määräajan, joka voi kuitenkin olla enintään kuuden kuukauden pituinen.

Osakkaiden ja jäsenten äänivalta on järjestettävä hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation säännöissä siten, että se varmistaa täysimääräisesti tuottajajäsenen vaikutusmahdollisuudet organisaation päätöksenteossa. Äänivaltaa koskevista vaatimuksista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatiossa voi tuottajajäsenien lisäksi olla osakkaina tai jäseninä vähäisessä määrin myös muita toimijoita, jotka sitoutuvat noudattamaan tuottajaorganisaation sääntöjä. Muu toimija ei kuitenkaan voi olla tukku- tai vähittäiskaupan alalla taikka jakelualalla toimiva luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Muiden toimijoiden enimmäismäärästä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatio voi säännöissään vahvistaa EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä tarkoitettua tuottajajäsenen eroamisaikaa pidemmän määräajan, joka voi kuitenkin olla enintään kuuden kuukauden pituinen.

Osakkaiden ja jäsenten äänivalta on järjestettävä hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation säännöissä siten, että se varmistaa täysimääräisesti tuottajajäsenten vaikutusmahdollisuudet organisaation päätöksenteossa. Äänivaltaa koskevista vaatimuksista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 e §

Hedelmä- ja vihannesalan suoramyynä

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajajäsen voi EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa tarkoitetulla tavalla myydä tuotteistaan suoraan kuluttajille enintään 25 prosentin osuuden.

12 e §

Hedelmä- ja vihannesalan suoramyynä

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajajäsen voi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä tarkoitetulla tavalla myydä tuotteistaan suoraan kuluttajille enintään 25 prosentin osuuden.

19 §

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation toimintaohjelma

Maaseutuvirasto hyväksyy hakemuksesta tukea hakevan hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation laatiman toimintaohjelman, jos toimintaohjelma täyttää markkinajärjestelyasetuksessa, EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa ja tässä luvussa tarkoitetut seuraavia seikkoja koskevat vaatimukset:

- 1) alkutilanteen kuvaus, toimintaohjelman tavoitteet ja tavoitteiden toteutumisen arvioinnissa käytettävät kriteerit;
- 2) toimintaohjelman kesto;
- 3) toteutettavat toimenpiteet, kustannukset ja rahoitus;
- 4) selvitys toimintarahaston perustamisesta ja tuottajaorganisaatiolta edellytettävät sitoumukset.

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation on toimintaohjelman hyväksymistä koskevassa hakemuksessa esitettävä hyväksymisen edellytyksiä koskevat tiedot. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä esitettävistä tiedoista.

Toimintaohjelman hyväksymisen hakemisen määräajasta säädetään EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa sallittuja säännöksiä myöhäisemmästä määräajasta, jos tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että tuottajaorganisaatiolla on riittävästi aikaa koota ilmoitettavat tiedot.

19 §

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation toimintaohjelma

Maaseutuvirasto hyväksyy hakemuksesta tukea hakevan hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation laatiman toimintaohjelman, jos toimintaohjelma täyttää EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä ja tässä luvussa tarkoitetut seuraavia seikkoja koskevat vaatimukset:

- 1) alkutilanteen kuvaus, toimintaohjelman tavoitteet ja tavoitteiden toteutumisen arvioinnissa käytettävät kriteerit;
- 2) toimintaohjelman kesto;
- 3) toteutettavat toimenpiteet, kustannukset ja rahoitus;
- 4) selvitys toimintarahaston perustamisesta ja tuottajaorganisaatiolta edellytettävät sitoumukset.

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation on toimintaohjelman hyväksymistä koskevassa hakemuksessa esitettävä hyväksymisen edellytyksiä koskevat tiedot. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä esitettävistä tiedoista.

Toimintaohjelman hyväksymisen hakemisen määräajasta säädetään EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä sallittuja säännöksiä myöhäisemmästä määräajasta, jos tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että tuottajaorganisaatiolla on riittävästi aikaa koota ilmoitettavat tiedot.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

20 §

20 §

*Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation tukikelpoiset toimenpiteet**Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation tukikelpoiset toimenpiteet*

Tuottajaorganisaatiotukea voidaan myöntää hyväksytyyn toimintaohjelmaan sisältyvien seuraavien markkinajärjestelyasetuksessa ja EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisesta aiheutuneiden kulujen korvaamiseen:

- 1) tuotannonsuunnittelu;
- 2) tuotteiden laadun parantaminen tai säilyttäminen;
- 3) kaupan pitämisen parantaminen;
- 4) tutkimus tai koetuotanto;
- 5) koulutus tai neuvontapalvelujen lisääminen;
- 6) markkinoiden kriisinehkäisyyn ja hallintaan liittyvä satovakuutus;
- 7) ympäristötoimi.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista tukikelpoisista toimenpiteistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Tuottajaorganisaatiotukea ei voida myöntää toimenpiteelle, johon on saatu muuta julkista rahoitusta. Muista tukikelpoisista toimenpiteistä koskevista rajoituksista säädetään EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa.

Tuottajaorganisaatiotukea voidaan myöntää hyväksytyyn toimintaohjelmaan sisältyvien seuraavien EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisesta aiheutuneiden kulujen korvaamiseen:

- 1) tuotannonsuunnittelu;
- 2) tuotteiden laadun parantaminen tai säilyttäminen;
- 3) kaupan pitämisen parantaminen;
- 4) tutkimus tai koetuotanto;
- 5) koulutus tai neuvontapalvelujen lisääminen;
- 6) markkinoiden kriisinehkäisyyn ja hallintaan liittyvä satovakuutus;
- 7) ympäristötoimi.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista tukikelpoisista toimenpiteistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Tuottajaorganisaatiotukea ei voida myöntää toimenpiteelle, johon on saatu muuta julkista rahoitusta. Muista tukikelpoisista toimenpiteistä koskevista rajoituksista säädetään EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä.

21 §

21 §

*Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation tukikelpoiset ympäristötoimet**Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation tukikelpoiset ympäristötoimet*

Tuottajaorganisaatiotukea voidaan myöntää hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatiolle toimintaohjelmaan sisältyvien ympäristötoimien toteuttamisesta aiheutuneiden lisäkustannusten tai tulon menetysten korvaamiseen, jos toimi koskee:

- 1) ilmastonmuutoksen hillitsemistä;
- 2) luonnonsuojelua ja biologista monimuotoisuutta;
- 3) ympäristön, terveyden tai elämänlaadun kohentamista;
- 4) luonnonvarojen suojelua;
- 5) jätteiden käsittelyä; tai
- 6) ympäristötoimiin liittyvää koulutusta tai neuvontaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista tukikel-

Tuottajaorganisaatiotukea voidaan myöntää hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatiolle toimintaohjelmaan sisältyvien ympäristötoimien toteuttamisesta aiheutuneiden lisäkustannusten tai tulon menetysten korvaamiseen, jos toimi koskee:

- 1) ilmastonmuutoksen hillitsemistä;
- 2) luonnonsuojelua ja biologista monimuotoisuutta;
- 3) ympäristön, terveyden tai elämänlaadun kohentamista;
- 4) luonnonvarojen suojelua;
- 5) jätteiden käsittelyä; tai
- 6) ympäristötoimiin liittyvää koulutusta tai neuvontaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista tukikel-

Voimassa oleva laki

poisista ympäristötoimista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation on toteutettava vähintään kaksi 1 momentissa tarkoitettua ympäristötointa tai käytettävä niihin vähintään kymmenen prosenttia toimintaohjelman menoista. *Ympäristötoimi ei saa koskea Manner-Suomen tai Ahvenanmaan maakunnan maaseudun kehittämisohjelmassa tarkoitettuja toimenpiteitä.* Ympäristötoimia koskevista vaatimuksista säädetään lisäksi *markkinajärjestelyasetuksessa* ja EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa.

22 §

Tuottajaorganisaatiotuen kustannusten tukikelpoisuus ja tuen enimmäismäärä

Tuottajaorganisaatiotuella voidaan korvata sellaiset 20 ja 21 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden ja toimien toteuttamisesta aiheutuneet tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset, jotka ovat syntyneet hyväksytyn toimintaohjelman toteuttamisen aloittamisen jälkeen. Tukikelpoisista kustannuksista ja niitä koskevista rajoituksista säädetään lisäksi EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa. Tukikelpoisista kustannuksista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Tuottajaorganisaatiotuen enimmäismäärästä säädetään markkinajärjestelyasetuksessa ja EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa.

Tuottajaorganisaatiotuen enimmäismäärän korottamisen edellytyksistä säädetään markkinajärjestelyasetuksen 34 artiklassa. Asetuksen 34 artiklan mukaisen, tuen enimmäismäärän korottamisen edellytyksenä olevan alle 20 prosentin markkinaosuuden täyttymisestä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

23 §

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation toimintarahasto

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation velvollisuudesta ilmoittaa vuosittain

Ehdotus

poisista ympäristötoimista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation on toteutettava vähintään kaksi 1 momentissa tarkoitettua ympäristötointa tai käytettävä niihin vähintään kymmenen prosenttia toimintaohjelman menoista. Ympäristötoimia koskevista vaatimuksista säädetään lisäksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä.

22 §

Tuottajaorganisaatiotuen kustannusten tukikelpoisuus ja tuen enimmäismäärä

Tuottajaorganisaatiotuella voidaan korvata sellaiset 20 ja 21 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden ja toimien toteuttamisesta aiheutuneet tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset, jotka ovat syntyneet hyväksytyn toimintaohjelman toteuttamisen aloittamisen jälkeen. Tukikelpoisista kustannuksista ja niitä koskevista rajoituksista säädetään lisäksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä. Tukikelpoisista kustannuksista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Tuottajaorganisaatiotuen enimmäismäärästä säädetään EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä.

Tuottajaorganisaatiotuen enimmäismäärän korottamisen edellytyksistä säädetään markkinajärjestelyasetuksen 34 artiklassa. Asetuksen 34 artiklan mukaisen, tuen enimmäismäärän korottamisen edellytyksenä olevan alle 20 prosentin markkinaosuuden täyttymisestä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

23 §

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation toimintarahasto

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation velvollisuudesta ilmoittaa vuosittain

Voimassa oleva laki

arvio toimintarahastonsa suuruudesta seuraavana toimintaohjelman toteuttamisvuonna säädetään markkinajärjestelyasetuksessa ja EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa. Ilmoitus annetaan Maaseutuvirastolle. Ilmoituksessa on esitettävä tiedot, joiden perusteella voidaan arvioida toimintarahaston suuruus ja kaupan pidetyn tuotannon arvo. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksessa esitettävistä tiedoista.

Ilmoituksen esittämisen määräajasta säädetään EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa sallittuja säännöksiä myöhäisemmästä määräajasta, jos tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että tuottajaorganisaatiolla on riittävästi aikaa koota ilmoitettavat tiedot.

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation on järjestettävä toimintarahaston kirjanpito siten, että tilintarkastajat voivat vuosittain tunnistaa, tarkastaa ja varmentaa toimintarahastoon liittyvät menot. Toimintarahaston kirjanpitoa koskevista vaatimuksista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

24 §

Tuottajaorganisaatiotuen hakemisen yhteydessä esitettävät tiedot

Tuottajaorganisaatiotukea koskevan hakemuksen yhteydessä on esitettävä toteutettuja toimenpiteitä ja toimia sekä niistä aiheutuneita kustannuksia koskeva selvitys. Tuen hakemisesta ja maksamisesta säädetään lisäksi EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä esitettävistä tiedoista.

25 §

Tuottajaorganisaation toimintaohjelman muutokset

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation velvollisuudesta hakea hyväksyttyä toimintaohjelmaa koskeville muutoksille ennakolta hyväksymistä, hakemisen määräajasta ja muutosten hyväksymisen edellytyksistä

Ehdotus

arvio toimintarahastonsa suuruudesta seuraavana toimintaohjelman toteuttamisvuonna säädetään EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä. Ilmoitus annetaan Maaseutuvirastolle. Ilmoituksessa on esitettävä tiedot, joiden perusteella voidaan arvioida toimintarahaston suuruus ja kaupan pidetyn tuotannon arvo. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksessa esitettävistä tiedoista.

Ilmoituksen esittämisen määräajasta säädetään EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä sallittuja säännöksiä myöhäisemmästä määräajasta, jos tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että tuottajaorganisaatiolla on riittävästi aikaa koota ilmoitettavat tiedot.

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation on järjestettävä toimintarahaston kirjanpito siten, että tilintarkastajat voivat vuosittain tunnistaa, tarkastaa ja varmentaa toimintarahastoon liittyvät menot. Toimintarahaston kirjanpitoa koskevista vaatimuksista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

24 §

Tuottajaorganisaatiotuen hakemisen yhteydessä esitettävät tiedot

Tuottajaorganisaatiotukea koskevan hakemuksen yhteydessä on esitettävä toteutettuja toimenpiteitä ja toimia sekä niistä aiheutuneita kustannuksia koskeva selvitys. Tuen hakemisesta ja maksamisesta säädetään lisäksi EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä esitettävistä tiedoista.

25 §

Tuottajaorganisaation toimintaohjelman muutokset

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation velvollisuudesta hakea hyväksyttyä toimintaohjelmaa koskeville muutoksille ennakolta hyväksymistä ja muutosten hyväksymisen edellytyksistä säädetään EU:n he-

Voimassa oleva laki

säädetään EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa. Maaseutuvirasto päättää hakemuksesta muutosten hyväksymisestä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa sallittuja säännöksiä siinä tarkoitettua hakemisen määräaikaa myöhäisemmästä määräajasta, jos tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että tuottajaorganisaatiolla on riittävästi aikaa arvioida muutostarpeita.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatio voi muuttaa toimintaohjelmaansa sen toteuttamisvuoden aikana ilman hyväksymistä, jos kyseessä on vähäinen muutos, jolla ei ole vaikutusta toimenpiteiden toteutumisen kannalta, ja jos se ilmoittaa muutoksesta Maaseutuvirastolle viipymättä muutostarpeen tultua ilmi.

38 §

Ruhonluokitusasteikot

Teurastamon velvollisuudesta luokittaa nautaeläinten ja sian ruhot ja luokituksessa käytettävästä ruhonluokitusasteikosta säädetään markkinajärjestelyasetuksessa. Velvollisuutta ei sovelleta, jos kyse on luokitusasteuksen 5 artiklassa tai 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta luokituksesta.

Jos teurastamo luokittaa lampaan ruhoja, luokitus on tehtävä ruhonluokitusasteikon mukaisesti.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa markkinajärjestelyasetuksessa sallittuja täydentäviä säännöksiä ruhonluokitusasteikkoa täydentävistä asteikoista, jos tämä on tarpeen ruhon tarkemman arvon määrittämiseksi.

Ehdotus

hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä. Maaseutuvirasto päättää hakemuksesta muutosten hyväksymisestä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä hakemisen määräajasta.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatio voi muuttaa toimintaohjelmaansa sen toteuttamisvuoden aikana ilman hyväksymistä, jos kyseessä on vähäinen muutos, jolla ei ole vaikutusta toimenpiteiden toteutumisen kannalta, ja jos se ilmoittaa muutoksesta Maaseutuvirastolle viipymättä muutostarpeen tultua ilmi.

38 §

Ruhonluokitusasteikot

Teurastamon velvollisuudesta luokittaa nautaeläinten ja sian ruhot ja luokituksessa käytettävästä ruhonluokitusasteikosta säädetään markkinajärjestelyasetuksessa. Jäsenvaltion oikeudesta sallia luokitusvelvollisuutta koskevia poikkeuksia säädetään EU:n ruhonluokituslainsäädännössä.

Jos teurastamo luokittaa lampaan ruhoja, luokitus on tehtävä ruhonluokitusasteikon mukaisesti.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan Euroopan unionin lainsäädännön asettamissa rajoissa antaa tarkempia säännöksiä luokitusvelvollisuutta koskevista poikkeuksista, jos tämä ei vaaranna edustavia hintoja koskevien tietojen keräämistä eikä tuottajien teuraseläimistä saatavien tietojen luotettavuutta. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa markkinajärjestelyasetuksessa sallittuja täydentäviä säännöksiä ruhonluokitusasteikkoa täydentävistä asteikoista, jos tämä on tarpeen ruhon tarkemman arvon määrittämiseksi.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

40 §

40 §

*Ruhonluokittajan hyväksyminen**Ruhonluokittajan hyväksyminen*

Luokitusasetuksessa tarkoitetun ruhonluokituksen saa suorittaa vain Maaseutuviraston tähän tehtävään hyväksymä henkilö (*hyväksytty ruhonluokittaja*). Hyväksyminen kattaa luokituksen lisäksi ruhon punninnan ja tunnistemerkinällä varustamisen. Maaseutuvirasto päättää hakemuksesta hyväksymisestä.

EU:n ruhonluokituslainsäädännössä tarkoitetun ruhonluokituksen saa suorittaa vain Maaseutuviraston tähän tehtävään hyväksymä henkilö (*hyväksytty ruhonluokittaja*). Hyväksyminen kattaa luokituksen lisäksi ruhon punninnan ja tunnistemerkinällä varustamisen. Maaseutuvirasto päättää hakemuksesta hyväksymisestä.

41 §

41 §

*Velvollisuus ilmoittaa hintoja ja niihin liittyviä muita tietoja**Velvollisuus ilmoittaa hintoja ja muita tietoja*

Jos EU:n markkinajärjestelylainsäädännön täytäntöönpano edellyttää jäsenvaltiolta tuotteiden hintoja, määrää tai laatua koskevien tietojen toimittamista ja jos viranomaisella ei ole käytettävissään näitä tietoja eikä niitä voida hankkia julkisista tilastoista tai erillisten selvitysten avulla, niitä ovat velvollisia ilmoittamaan (*hintaselvitys*):

Jos EU:n markkinajärjestelylainsäädännön täytäntöönpano edellyttää jäsenvaltiolta tuotteiden hintoja, määrää tai laatua *taikka tuotantoa* koskevien tietojen toimittamista (*hintaselvitys*) ja jos viranomaisella ei ole käytettävissään näitä tietoja eikä niitä voida hankkia julkisista tilastoista tai erillisten selvitysten avulla, niitä ovat velvollisia ilmoittamaan:

- 1) toimijat, jotka valmistuksen jälkeen ensi kertaa myyvät markkinoille tai ensi kertaa ostavat markkinoilla kuluttajille tarkoitettua maitoa tai maitotuotteita;
- 2) sianlihan ja lampaanlihan teurastamot;
- 3) lampaanlihan tukkukauppiaat;
- 4) siipikarjanlihan teurastamot ja munien pakkaamot;
- 5) viljan jalostajat ja toimijat, jotka vievät viljaa Suomen ulkopuolelle;
- 6) hedelmien, vihannesten ja hedelmä- ja vihannesjalosteiden maahantuojat ja tukkukauppiaat.

- 1) toimijat, jotka valmistuksen jälkeen ensi kertaa myyvät markkinoille tai ensi kertaa ostavat markkinoilla kuluttajille tarkoitettua maitoa tai maitotuotteita;
- 2) sianlihan ja lampaanlihan teurastamot;
- 3) lampaanlihan tukkukauppiaat;
- 4) siipikarjanlihan teurastamot ja munien pakkaamot;
- 5) viljan jalostajat ja toimijat, jotka vievät viljaa Suomen ulkopuolelle;
- 6) hedelmien, vihannesten ja hedelmä- ja vihannesjalosteiden maahantuojat ja tukkukauppiaat;
- 7) sokerin tuottajat ja puhdistamot;
- 8) naudanlihan teurastamot ja teurastamoon nautaeläimiä lähettävät toimijat;
- 9) etyylialkoholia tuottavat ja maahantuovat toimijat.

Naudanlihan teurastamon ja teurastamoon nautaeläimiä lähettävien toimijoiden velvollisuudesta antaa hintaselvityksiä säädetään luokitusasetuksessa. Hyväksytyn sokerialan yrityksen velvollisuudesta antaa hintaselvityksiä säädetään EU:n sokerituotantolain-

Ilmoitettavista tiedoista ja tietojen ilmoittamiseen velvollisista toimijoista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

säädännössä.

Ilmoitettavista tiedoista ja tietojen ilmoittamiseen velvollisista toimijoista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

42 §

Tietojen ilmoittamisessa toimivaltainen viranomainen ja ilmoitusmenettelyt

Hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan on toimitettava tiedot Luonnonvarakeskukselle, joka käsittelee tiedot ja toimittaa ne EU:n toimielimille sekä tarvittaessa päättää tietojen luovutuksesta. Hyväksytyn soke-
rialan yrityksen on kuitenkin toimitettava tiedot Maaseutuvirastolle, joka vastaa edellä mainituista toimenpiteistä.

Hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan on esitettävä tiedot maksutta ja helposti käsiteltävässä muodossa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tietojen ilmoittamisessa käytettävistä lomakkeista ja tiedonsiirto-
muodosta.

Hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan on ilmoitettava tiedot ennen EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä jäsenvaltiolle säädettyä tietojen ilmoittamisen määräaikaan siten, että viranomaisella on mahdollisuus käsitellä ja toimittaa tiedot määräajassa. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ilmoittamisen määräajoista.

45 §

Sokerin valmistajaa, puhdistamoa ja jalostajaa koskevat vaatimukset

*Sokerin valmistajan, puhdistamon ja jalostajan velvollisuudesta hakea viranomaiselta hyväksymistä tähän tarkoitukseen ja hyväksymisen edellytyksistä säädetään EU:n soke-
rituotantolainsäädännössä. Maaseutuvirasto*

42 §

Tietojen ilmoittamisessa toimivaltainen viranomainen ja ilmoitusmenettelyt

Hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan on toimitettava tiedot Luonnonvarakeskukselle, joka käsittelee tiedot ja toimittaa ne EU:n toimielimille sekä tarvittaessa päättää tietojen luovutuksesta. *Edellä 41 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetun soke-
rialan toimijan on kuitenkin toimitettava tiedot Maaseutuvirastolle ja 9 kohdassa tarkoitetun etyylialkoholialan toimijan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle. Nämä viranomaiset vastaavat edellä mainituista toimenpiteistä.*

Hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan on esitettävä tiedot maksutta ja helposti käsiteltävässä muodossa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tietojen ilmoittamisessa käytettävistä lomakkeista ja tiedonsiirto-
muodosta.

Hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan on ilmoitettava tiedot ennen EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä jäsenvaltiolle säädettyä tietojen ilmoittamisen määräaikaan siten, että viranomaisella on mahdollisuus käsitellä ja toimittaa tiedot määräajassa. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ilmoittamisen määräajoista.

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

myöntää hyväksymisen hakemuksesta hyväksymisedellytykset täyttävälle sokerin valmistajalle, puhdistamolle tai jalostajalle (hyväksytty sokerialan yritys). Hyväksyminen on voimassa toistaiseksi. Hyväksymisen peruuttamisen edellytyksistä säädetään EU:n soke-rituotantolainsäädännössä.

Hyväksytyn sokerialan yrityksen toimintaa koskevista vaatimuksista ja tämän velvollisuudesta ilmoittaa viranomaiselle toimintaa koskevia tietoja säädetään EU:n sokerituotantolainsäädännössä. Tiedot on ilmoitettava Maaseutuvirastolle.

Sokerin valmistajalle myönnettävän tuotantokiintiön myöntämisen edellytyksistä sekä valmistajan velvollisuudesta maksaa tuotantomaksua ja ylijäämämaksua ja velvollisuudesta ilmoittaa tuotantokiintiön ylittävän tuotannon siirtämisestä seuraavan markkinointivuoden tuotantoon säädetään EU:n sokerituotantolainsäädännössä. Tuotantokiintiön myöntämisestä päättää Maaseutuvirasto. Tuotanto- ja ylijäämämaksut on maksettava Maaseutuvirastolle. Tuotannon siirtämisestä on ilmoitettava viimeistään kunkin vuoden huhtikuun 15 päivänä, jollei EU:n markkinajärjestelylainsäädännöstä muuta johdu.

46 §

Sokerijuurikkaan toimialakohtaisia sopimuksia ja toimitussopimuksia koskevat vaatimukset

Sokerijuurikkaan toimialakohtaisia sopimuksia ja toimitussopimuksia koskevista vaatimuksista sekä sokerin valmistajan velvollisuudesta ilmoittaa viranomaiselle toimitussopimuksia koskevia tietoja säädetään EU:n sokerituotantolainsäädännössä. Tiedot on ilmoitettava Maaseutuvirastolle.

Jos EU:n sokerituotantolainsäädännön täytäntöönpano edellyttää viranomaisen hyväksymän riippumattoman asiantuntijan nimeämistä taikka muun toimialasopimukseen tai toimitussopimukseen liittyvän hallintopäätöksen tekemistä, toimivaltainen viranomainen asiassa on maa- ja metsätalousministeriö.

46 §

Sokerijuurikkaan toimialakohtaisia sopimuksia koskevat vaatimukset

Sokerijuurikkaan toimialakohtaisia sopimuksia koskevista vaatimuksista sekä sokerin valmistajan velvollisuudesta ilmoittaa viranomaiselle *toimialakohtaisia* sopimuksia koskevia tietoja säädetään EU:n sokerituotantolainsäädännössä. Tiedot on ilmoitettava Maaseutuvirastolle.

Jos EU:n sokerituotantolainsäädännön täytäntöönpano edellyttää viranomaisen hyväksymän riippumattoman asiantuntijan nimeämistä taikka muun toimialasopimukseen liittyvän hallintopäätöksen tekemistä, toimivaltainen viranomainen asiassa on maa- ja metsätalousministeriö.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

46 b §

46 b §

Kaupan pitämisen vaatimukseen liittyvissä hakemuksissa ja ilmoituksissa toimivaltainen viranomainen

Kaupan pitämisen vaatimukseen liittyvissä hakemuksissa ja ilmoituksissa toimivaltainen viranomainen

Hakemus ja ilmoitus on toimitettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, jos kyse on:

- 1) viinialan tuotteista eikä kyse ole 1 momentissa tarkoitettusta tuonnista; tai
- 2) etyylialkoholista.

Hakemus ja ilmoitus on toimitettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, jos kyse on viinialan tuotteista eikä kyse ole 1 momentissa tarkoitettusta tuonnista.

46 f §

(kumotaan)

Etyylialkoholia koskevien tietojen ilmoittaminen

EU:n kaupanormilainsäädännössä tarkoitettua etyylialkoholia tuottavan, myyvän tai varastoivan toimijan on ilmoitettava tuotantoa, myyntiä ja varastoja koskevat tiedot Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle. Ilmoitusvelvollisista toimijoista ja ilmoitettavista tiedoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Tiedot on ilmoitettava hyvissä ajoin ennen EU:n kaupanormilainsäädännössä säädettyä jäsenvaltiota koskevaa tietojen toimittamisen määräaikaa. Ilmoitusten määräajasta annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Etyylialkoholien tuontia ja vientiä koskevien tietojen toimittamisesta EU:n toimielimille vastaa Tulli.

56 §

56 §

Hyväksytyjen toimijoiden ja hintaselvityksiä antavien toimijoiden tarkastukset

Hyväksytyjen toimijoiden ja hintaselvityksiä antavien toimijoiden tarkastukset

Tulli tarkastaa:

- 1) hyväksymistä hakevan sokerialan yrityksen hyväksymisedellytysten täyttymisen sekä hyväksytyn sokerialan yrityksen hyväksymisedellytyksiä, tuotantokiintiötä, ilmoitusvelvollisuutta, tuotantomaksuja, toimiala- ja

Maaseutuvirasto tarkastaa:

- 1) hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn tarkastuslaitoksen ja muonitusvaraston hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden;
- 2) hyväksytyn hampun siementen tuojan

Voimassa oleva laki

toimitussopimuksia ja sokerijuurikkaan vähimmäishintaa koskevien vaatimusten noudattamisen EU:n sokerituotantolainsäädännössä edellytetyllä tavalla;

2) hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn muonitusvaraston hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden.

Maaseutuvirasto tarkastaa:

1) hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn tarkastuslaitoksen hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden;

2) hyväksytyn hampun siementen tuojan hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden;

3) hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn ruhonluokittajan hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden;

4) hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan ilmoitusvelvollisuuden kattaman toiminnan vaatimustenmukaisuuden;

5) hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn tuottaja- ja toimialaorganisaation hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden.

Tullilla ja Maaseutuvirastolla on niille tämän pykälän nojalla kuuluvien tarkastustehtävien hoitamiseksi oikeus päästä hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn toimijan hyväksymisen kohteena olevaa toimintaa koskeviin tiloihin ja tarkastaa tuotteet, laitteet, asiakirjat ja kirjanpito hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Jos hyväksytyn hampun siementen tuojan tuomia hampun siemeniä käyttää muu kuin hyväksytty hampun siementen tuoja, Maaseutuvirastolla on lisäksi oikeus päästä tuotteiden käyttäjän tiloihin ja tarkastaa edellä mainitut seikat tuotteiden käytön vaatimustenmukaisuuden valvonnan edellyttämässä

Ehdotus

hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden;

3) hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn ruhonluokittajan hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden;

4) hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan ilmoitusvelvollisuuden kattaman toiminnan vaatimustenmukaisuuden;

5) hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn tuottaja- ja toimialaorganisaation hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden;

6) sokerialan yrityksen ilmoitusvelvollisuutta ja toimialasopimuksia koskevien vaatimusten noudattamisen EU:n sokerituotantolainsäädännössä edellytetyllä tavalla.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tarkastaa etyylialkoholiin liittyvien tietojen ilmoittamisesta vastaavan toimijan toiminnan vaatimustenmukaisuuden.

Maaseutuvirastolla on niille tämän pykälän nojalla kuuluvien tarkastustehtävien hoitamiseksi oikeus päästä hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn toimijan hyväksymisen kohteena olevaa toimintaa koskeviin tiloihin ja tarkastaa tuotteet, laitteet, asiakirjat ja kirjanpito hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Jos hyväksytyn hampun siementen tuojan tuomia hampun siemeniä käyttää muu kuin hyväksytty hampun siementen tuoja, Maaseutuvirastolla on lisäksi oikeus päästä tuotteiden käyttäjän tiloihin ja tarkastaa edellä mainitut seikat tuotteiden käytön vaatimustenmukaisuuden valvonnan edellyttämässä laajuudessa. Tar-

Voimassa oleva laki

laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

Maaseutuvirastolla on oikeus päästä hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan tiloihin ja tarkastaa ilmoitusvelvollisuuden kattamaan toimintaan liittyvät asiakirjat ja kirjanpito ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen ja ilmoitettujen tietojen oikeellisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

58 §

Kaupallisten asiakirjojen tarkastukset

Tulli tarkastaa EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä tarkoitettua tukea tai muuta korvausta saavan sekä hyväksytyt sokerialan yrityksen horisontaaliasetuksessa tarkoitettut kaupalliset asiakirjat.

Tullilla on oikeus päästä EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä tarkoitettua tukea tai muuta korvausta saavan toimijan ja hyväksytyt sokerialan yrityksen tiloihin ja tarkastaa tämän mainittuun toimintaan liittyvät asiakirjat ja kirjanpito tuen tai korvauksen myöntämisedellytysten tai maksun perusteiden oikeellisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

58 b §

Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tarkastukset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tarkastaa EU:n kaupanormilainsäädännössä tarkoitettujen toimijoiden toiminnan ja näiden hallinnassa olevien tuotteiden ja asiakirjojen vaatimustenmukaisuuden mainitussa lainsäädännössä tarkoitettulla tavalla, kun kyse on etyylialkoholista sekä viinialan tuotteista lukuun ottamatta 58 a §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia.

Ehdotus

kastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

Maaseutuvirastolla ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla on oikeus päästä hintaselvityksen ja etyylialkoholiin liittyvien tietojen antamisesta vastaavan toimijan tiloihin ja tarkastaa ilmoitusvelvollisuuden kattamaan toimintaan liittyvät asiakirjat ja kirjanpito ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen ja ilmoitettujen tietojen oikeellisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

58 §

Kaupallisten asiakirjojen tarkastukset

Tulli tarkastaa EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä tarkoitettua tukea tai muuta korvausta saavan horisontaaliasetuksessa tarkoitettut kaupalliset asiakirjat.

Tullilla on oikeus päästä EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä tarkoitettua tukea tai muuta korvausta saavan toimijan tiloihin ja tarkastaa tämän mainittuun toimintaan liittyvät asiakirjat ja kirjanpito tuen tai korvauksen myöntämisedellytysten tai maksun perusteiden oikeellisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

58 b §

Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tarkastukset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tarkastaa EU:n kaupanormilainsäädännössä tarkoitettujen toimijoiden toiminnan ja näiden hallinnassa olevien tuotteiden ja asiakirjojen vaatimustenmukaisuuden mainitussa lainsäädännössä tarkoitettulla tavalla, kun kyse on viinialan tuotteista lukuun ottamatta 58 a §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia.

Voimassa oleva laki

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto vastaa sille 46 b ja 46 c §:n nojalla kuuluvan hyväksymisen, todistuksen, luvan tai vapautuksen myöntämisedellytysten täyttymisen varmistamiseksi tarvittavista tarkastuksista.

60 §

Todentamisviranomaisen tarkastukset

Maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013) 39 §:ssä tarkoitettu *todentamisviranomainen* voi horisontaaliasetuksen 9 artiklassa säädetyn lausunnon myöntämiseksi välttämättömien tutkimusten tekemiseksi sekä muiden erikseen EU:n lainsäädännössä todentamisviranomaisen tehtäväksi säädettyjen tarkastusten suorittamiseksi tehdä tarkastuksia niissä viranomaisissa tai yhteisöissä, jotka suorittavat maksajavirastolle säädettyjä tehtäviä, taikka tuensaajan, interventiovarastonpitäjän tai hyväksytyin soke-*rialan yrityksen luona.*

Tarkastusta suorittavalla on oikeus tarkastaa tehtävänsä edellyttämässä laajuudessa tuensaajan, interventiovarastonpitäjän ja hyväksytyin *sokerialan yrityksen* rakennukset, toimitilat ja muut tuen tai korvauksen maksamisen taikka hyväksymisen edellytyksenä olevat olosuhteet. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

Todentamisviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada viranomaisilta tarkastustehtävän suorittamiseksi välttämättömiä tietoja.

Tarkastustehtävää suoritettaessa todentamisviranomaiseen sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

73 §

Tuen maksaminen ennakolta tai useassa erässä

Sen lisäksi, mitä EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä säädetään tuen maksamisesta ennakolta, vientituen maksamiseen ennakolta sovelletaan, mitä vientitukiasetuksen 37

Ehdotus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto vastaa sille 46 b ja 46 c §:n nojalla kuuluvan hyväksymisen, todistuksen, luvan tai vapautuksen myöntämisedellytysten täyttymisen varmistamiseksi tarvittavista tarkastuksista.

60 §

Todentamisviranomaisen tarkastukset

Maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013) 39 §:ssä tarkoitettu *todentamisviranomainen* voi horisontaaliasetuksen 9 artiklassa säädetyn lausunnon myöntämiseksi välttämättömien tutkimusten tekemiseksi sekä muiden erikseen EU:n lainsäädännössä todentamisviranomaisen tehtäväksi säädettyjen tarkastusten suorittamiseksi tehdä tarkastuksia niissä viranomaisissa tai yhteisöissä, jotka suorittavat maksajavirastolle säädettyjä tehtäviä, taikka tuensaajan tai interventiovarastonpitäjän luona.

Tarkastusta suorittavalla on oikeus tarkastaa tehtävänsä edellyttämässä laajuudessa tuensaajan tai interventiovarastonpitäjän rakennukset, toimitilat ja muut tuen tai korvauksen maksamisen taikka hyväksymisen edellytyksenä olevat olosuhteet. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

Todentamisviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada viranomaisilta tarkastustehtävän suorittamiseksi välttämättömiä tietoja.

Tarkastustehtävää suoritettaessa todentamisviranomaiseen sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

73 §

Tuen maksaminen ennakolta tai useassa erässä

Sen lisäksi, mitä EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä säädetään tuen maksamisesta ennakolta, vientituen maksamiseen ennakolta sovelletaan, mitä vientitukiasetuksen 37

Voimassa oleva laki

artiklassa säädetään.

Sen lisäksi, mitä EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä säädetään jäsenvaltion velvollisuudesta maksaa tukea useassa erässä, voidaan tuottajaorganisaatiotukea maksaa hakemuksesta useassa erässä EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksen 72 artiklassa säädetyn edellytyksin. Lisäksi edellytyksenä on, että yksittäinen erä ei ole määrältään vähäinen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä maksettavan erän vähimmäismäärästä.

Mehiläishoitotukea voidaan maksaa hakemuksesta useassa erässä toteutetuista toimenpiteistä aiheutuneiden kustannusten mukaisesti, ei kuitenkaan useammin kuin kerran kuukaudessa.

85 §

Hintaselvityksiin liittyvät hallinnolliset pakokeinot

Jos hintaselvityksen antamisesta vastaava 41 §:ssä tarkoitettu toimija ei toimita tietoja asetetussa määräajassa, Maaseutuvirasto voi antaa sokerialan toimijalle ja Luonnonvarakeskus muille toimijoille määräyksen toimittaa puuttuvat tiedot asettamassaan määräajassa.

Luonnonvarakeskus voi asettaa tietojen antamiseen velvolliselle toimijalle hyväksyttyä sokerialan yritystä lukuun ottamatta tietojen toimittamista koskevan määräyksen noudattamisen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

87 §

Maataloustuotteiden markkinajärjestelysäännösten rikkominen

Joka tahallaan

2) harjoittaa luokitusasetuksessa tarkoitettua ruhonluokitusta ilman 40 §:ssä tarkoitettua hyväksymistä,

4) rikkoo EU:n kaupanormilainsäädän-

Ehdotus

artiklassa säädetään.

Sen lisäksi, mitä EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä säädetään jäsenvaltion velvollisuudesta maksaa tukea useassa erässä, voidaan tuottajaorganisaatiotukea maksaa hakemuksesta useassa erässä EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä säädetyn edellytyksin. Lisäksi edellytyksenä on, että yksittäinen erä ei ole määrältään vähäinen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä maksettavan erän vähimmäismäärästä.

Mehiläishoitotukea voidaan maksaa hakemuksesta useassa erässä toteutetuista toimenpiteistä aiheutuneiden kustannusten mukaisesti, ei kuitenkaan useammin kuin kerran kuukaudessa.

85 §

Hintaselvityksiin liittyvät hallinnolliset pakokeinot

Jos hintaselvityksen antamisesta vastaava 41 §:ssä tarkoitettu toimija ei toimita tietoja asetetussa määräajassa, Maaseutuvirasto voi antaa sokerialan toimijalle, *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto etyylialkoholialan toimijalle* ja Luonnonvarakeskus muille toimijoille määräyksen toimittaa puuttuvat tiedot asettamassaan määräajassa.

Maaseutuvirasto voi asettaa sokerialan toimijalle, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto etyylialkoholialan toimijalle ja Luonnonvarakeskus muulle tietojen antamiseen velvolliselle toimijalle tietojen toimitamista koskevan määräyksen noudattamisen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

87 §

Maataloustuotteiden markkinajärjestelysäännösten rikkominen

Joka tahallaan

2) harjoittaa *EU:n ruhonluokituslainsäädännössä* tarkoitettua ruhonluokitusta ilman 40 §:ssä tarkoitettua hyväksymistä,

4) rikkoo EU:n kaupanormilainsäädän-

Voimassa oleva laki

nössä tai 46 a tai 46 d–46 f §:n nojalla annetussa asetuksessa säädettyä määritelmää, nimitystä, luokittelua, esillepanoa, merkintää, pakkaamista, ulkonäköä, koostumusta, ominaisuutta, käsittelyä, alkuperää, tuotantoa paikkaa, tuotantomenetelmää, tuotannossa käytettäviä aineita, säilytystä, varastointia, kuljetusta, toimittamista, asiakirjaa, varmentamisenmenettelyä, aineiden käytön tai menetelmien rajoitusta, toimijan tunnistamista tai rekisteröitymistä, tietojen kirjaamista, ilmoitusvelvollisuutta tai määräaika koskevaa kaupan pitämisen vaatimusta taikka 46 d tai 46 f §:ssä säädettyä ilmoitusvelvollisuutta, on tuomittava, jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *maataloustuotteiden markkinajärjestelysäännösten rikkomisesta* sakkoon.

Ehdotus

nössä tai 46 a, 46 d tai 46 e §:n nojalla annetussa asetuksessa säädettyä määritelmää, nimitystä, luokittelua, esillepanoa, merkintää, pakkaamista, ulkonäköä, koostumusta, ominaisuutta, käsittelyä, alkuperää, tuotantoa paikkaa, tuotantomenetelmää, tuotannossa käytettäviä aineita, säilytystä, varastointia, kuljetusta, toimittamista, asiakirjaa, varmentamisenmenettelyä, aineiden käytön tai menetelmien rajoitusta, toimijan tunnistamista tai rekisteröitymistä, tietojen kirjaamista, ilmoitusvelvollisuutta tai määräaika koskevaa kaupan pitämisen vaatimusta taikka 46 d §:ssä säädettyä ilmoitusvelvollisuutta, on tuomittava, jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *maataloustuotteiden markkinajärjestelysäännösten rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Tämän lain voimaantullessa vireillä olevaan asiaan sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.